JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858. Woensdag, 24 Februarij. N°. 16.

Prijs per half jaar voor *Batavia* ... *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java* ... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen* ... „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland* ... „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor postttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Bij Koninklijk besluit van den 7den Januarij 1858 no. 40, is de heer *P. J. de Pew*, lid van den Raad van Nederlandsch-Indië, benoemd tot vice-president van dien Raad.

Bij Koninklijk besluit van den 7den Januarij 1858 no 41, zijn benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen leeuw, de heeren *F. N. Nieuwenhuijzen*, resident van Pekalongan, en mr *P. Th. Fris*, president bij den raad van justitie te Batavia.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de assistent der eerste klasse bij de indigo-cultuur *F. Lloij van Dockum*.

Bevorderd:

Tot ingenieur der derde klasse voor de mijnen in Nederlandsch-Indië, de aspirant-ingenieur *P. van Dijk*.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Cultures

Is Geplaatst:

In de residentie Besoeki, de controleur der derde klasse, bij het ... *J. Knijnhorst*, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Belast:

Ter beschikking van den agricultuur-chemist dr. Fromberg te Buitenzorg, de benoemde assistent voor de dienst der koffijcultuur in Nederlandsch-Indië *A. H. Servatius*.

Militair Departement.

Verlof:

Een ... naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie *J. van Pabst*, adjudant van den Gouverneur-Generaal.

Postkantoor.
Landmail van Februarij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2de mail-stoomer in Februarij den 26sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 25sten Februarij aanstaande:
a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz. enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

ADVERTENTIEN.

Naar aanleiding van het bepaalde bij art. 2 der publicatie van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, dd. 16 Julij 1851, opgenomen in de Javasche Courant van den 19den daaranvolgende, brengt de Directeur van Financiën ter kennis van het algemeen, dat het bedrag der onder ultimo Januarij 1858 in wandeling zijnde recepissen was *f* 24,216,103, en dat tot waarborg daarvan zijn afgezonderd *f* 18,312,905 aan zilveren munt en *f* 5,537,105 aan koperen munt, of *f* 350,033 minder dan voor de in omloop zijnde recepissen moest zijn gedeponeerd, welk een gevolg is van hevigere ... ultimo Januarij 1858 bij ... bewerkstelligde mutatiën bij sommige der depôts.

De directeur der middelen en domeinen herinnert bij deze, dat de belasting op paarden en rijtuigen, over het loopende jaar, moet worden voldaan, vóór ultimo Maart aanstaande; zullende tot ontvangst dezer belasting, voor zooveel betreft de residentie Batavia, gedurende die maand, zon- en feestdagen uitgezonderd, worden gevaceerd op de volgende plaatsen:
1°. Voor de stad en voorsteden, ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden.
2°. Voor het zuiderkwartier der Ommelanden te Meester Cornelis, door den assistent-resident van het zuider- en oosterkwartier der Ommelanden.
3°. Voor het Oosterkwartier, door den schout te Bekassi, en
4°. Voor het Westerkwartier, door den assistent-resident te Tangerang.

De resident van Batavia maakt bij deze bekend, dat op aanstaanden Zaturdag den 6den Maart ten residentie kantore te Batavia, des voormiddags ten 10 ure, bij afslag zal worden uitbesteed de levering van gras voor de gouvernements postpaarden om de west, als:

Voor zes paarden te Pisang,
„ „ „ te Kalideres,
„ „ „ te Tangerang,
„ „ „ te Balaradja,
„ „ „ te Tjikandie,
„ „ „ te Sertoel

en zulks onder de voorwaarden, voorkomende in de advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, welke in de Javasche Courant van 30 Januarij jl. en 3 dezer no. 9 en 10 zijn opgenomen.

Op Vrijdag den 26sten Februarij 1858, des morgens ten 9 ure, zal door den chef der 1ste waterstaats-afdeeling, ten zijnen burele in de stad, openbare aanbesteding worden gehouden van den aanmaak van 6 stuks karren.

Degenen, die bij de weeskamer te Batavia gelden op vastigheden geleend hebben, worden bij deze, krachtens resolutie der Indische regering dd. 7 April 1829 no. 60, herinnerd aan de voldoening der onder ultimo December 1857 verschenen renten, ten einde die voor ultimo Maart aanstaande ter secretarie van gezegde kamer te komen voldoen.

Aan achterstallige debiteuren aan het collegie van boedelmeesteren, ter zake van beleeningen, wordt bij deze herinnerd, om de door hen onder ultimo December 1857 verschuldigde renten te komen voldoen.

In verband tot het bepaalde bij artikel 555 van het wetboek van koophandel, maakt de opziener der recherche, belast met het beheer der strandvonderij in de afdeeling Demak, bekend, dat op den 10den Februarij 1858, op de hoogte van Kwala Demak, is opgevischt en geborgen geworden, een balk, gemerkt P. 3,50, 20,26 lang 13 voeten, 3 duimen, breed 11 duimen en dik 11 duimen.

De inspecteur der cultures, tijdelijk belast met het bestuur der residentie Pecalongan, maakt bij deze bekend, dat, op Donderdag den 4den Maart 1858, des voormiddags ten negen ure, op het residentie-kantoor te Pecalongan, ingevolge daartoe verleende magtiging, in het openbaar zal worden aanbesteed, overeenkomstig het reglement op het houden van aanbestedingen (staatsblad 1829 no. 62), en de advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, opgenomen in de Javasche courant van den 30sten Januarij jl. no. 9:
a. de levering van gras aan de paarden van 's gouvernements posterijen in de residentie Pecalongan, aanvangende met 1°. April en eindigende met 31 December des jaars 1858;
b. de levering van gras en padi aan dezelfde paarden, aanvangende met 1°. Januarij en eindigende met 31 December des jaars 1859.

De ambtenaar, belast met het beheer der strandvonderij te Blinjoe, maakt bij deze bekend, dat, bij onderscheidene gelegenheden, aan het Noorderstrand van het district Blinjoe (residentie Banka), de ondervolgende goederen zijn opgevischt en geborgen, als:
Twee koperen hengsels met koperen schroeven, wegende 8½ katjes,
7 (zeven) leggers witte arak
2 (twee) halve „ „ } gemerkt HG.
1 (een) ledige legger
1 (een) kist spermacetie (ruwe) gemerkt B 22, wegende bruto 1,10 picol
11,55 picols ruwe spermacetie.

Berigten aan Zeevarenden.

De vice-admiraal, commandant van Z. M. zeemagt in Oost-Indië en inspecteur der marine, brengt den zeevarenden ter kennis, dat, tot verkenningsteekenen op de eilanden ter Sumatra's Westkust, zijn opgerigt:
1. Op Poeloe Tiga, een driehoekig piramidaal teeken, hoog 10 N. ellen boven den grond, geplaatst op het westelijk gedeelte van dat eiland
2. Op Poeloe Pisang, een cylindervormig teeken, hoog 10 N. ellen, op eenen aan het zuidwestelijk gedeelte van dat eiland gelegen heuvel.

De vice-admiraal, commandant van Z. M. zeemagt in Oost-Indië en inspecteur der marine, brengt den zeevarenden ter kennis, dat de gezonken tonnenboei van de de Groote klip in straat Bali, tijdelijk is vervangen door een bamboezen vlot als baken.

„Door het Ned. schip *Willem Kroonprins der Nederlanden*, kapt. *Zettler*, wordt gerapporteerd, dat het baken van het rif *Menschenter* is vernis."

VENDUTIEN.

Donderdag 25 Februarij, voor een huis in Gang Patjenongan over Batoe Toelies, door *Abeelen, Dennison & Co.*
Vrijdag 26 Februarij, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co*,
Zaturdag 27 Februarij, aan het locaal der beurs.
Maandag 1 Maart, op Salemba, door Gebr. *Roselje & Co.*
Dingsdag 2 Maart, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *H. J. van Hoorn*, op Weltevreden, door *Cassalette & Co.*
Donderdag 25 Februarij, voor het woonhuis van den heer *J. van Pabst*, te Buitenzorg, door *Cassalette & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:
Door de weeskamer te Batavia, van wijlen *A. Parlanti, C. F. Cloris, P. H. Wimmers, J. L. Leukers, J. P. Grim, J. Dekker, E. Heisch, C. Visker* en *A. Magnac.*
Door de gecommitteerden in de onchristen sterfhuizen te Indramaijoe, van wijlen den chinees *IJap Tjaiheen.*

Vertrekkende Personen.

W. Seket jr. en echtgenoote. — *...* — *T. B. Hofland* en familie.

Aangekomen Vreemdelingen

te Batavia van den 20den t/m 24den Februarij 1858.

MARINE HOTEL *Gerhard Kok*, van Melbourn — *P. J. L. B. Batenburg*, van Soerabaija — *J. D. Hesseling*, van Cheribon — *J. F. Farensbach*, van Soerabaija — *H. de Boer*, van Amsterdam — *F. W. Haupt*, van Hamburg — *F. P. Zeeuw*, van Amsterdam.
HOTEL DES INDES. *G. F. Borel*, van Nederland — *C. G. H. Coster*, van Idem — *W. van der Eb*, van Idem — *G. D. van Loggem*, van Idem — *W. Ligtvoet*, van Buitenzorg — *van Meeverden*, van Soedimara — *D. Cavassa*, van de Reede — *Blok* met 3 *Kinderen*, van Muntok — *Bijleveldt*, van de Reede — *G. A. Wermuth*, van Samarang — *D. Schmidt*, van Soerabaija — *G. H. Nieuwland*, van Muntok — *H. A. Steijn Parvé*, van Nederland — *van Ketwich en familie*, van Cheribon — *J. C. C. Struick*, van de Reede — *D. M. J. Smith*, van Idem — *D. van der Steen*, van Idem — *E. L.* Baron *van Heeckeren tot Wassenaar*, van Idem — *Boeck en familie*, van Soerabaija.
HOTEL WILLEM III. *L. D. Meermans*, van de Reede — *J. J. Orr*, van Idem — *K. L. L. Muller*, van Idem — *A. Bardok*, van Meester Cornelis — *J. C. Brocke*, van Tjilatjap.
HOTEL DER NEDERLANDEN. *E. Grobbecreh Code*, van Dordrecht — *Eugène Bennett*, van Boston — *R. A. Walterkeff*, van Soerabaija — *van Berg*, van Nieuwe Diep — *R. G. Roberson*, van Amsterdam — *H. G. Biesthorst*, van den Helder — *Aldinger*, van Samarang.
JAVA HOTEL. *A. L. Hartman*, van Samarang — *H. J. Rosebaum*, van Soerabaija — *T. A. Thorgan*, van Sijdney — *A. Voorendijk*, van Idem.

MOEDERLIEFDE. (*Vervolg.*)

Mathilda lag in lusteloze houding op de canapé, terwijl een gemelijke trek van verveling haar lief gelaat ontsierde; het gebogen hoofd was half verborgen onder de blonde lokken, en bleef in de hand rusten hoewel zij Maria hoorde aankomen. De gouvernante, eene Zwitsersche, die jaloersch op Maria's invloed, haar met leede oogen aanzag, bragt een flaauwen groet uit, en ook Mathilda bleef zwijgen toen Maria deelnemend vroeg: »Hoe is 't! met dat heerlijke weder op de canapé? scheelt er wat aan?" Zij liet zich echter zoo spoedig niet afschrikken en, zich naast haar nederzettend, ligtte zij het blonde kopje even op, zag haar vriendelijk ernstig aan en vroeg toen fluisterend: »Wil ik liever teruggaan, moeder heeft mij hoog noodig en ook jufvrouw van Es liet mij ongaarne gaan."

Nu brak de booze luim los op de figuur van jufvrouw van Es; die leelijke jufvrouw van Es, wat heb je daar toch eerst te gaan! Ik zit al zoo lang alleen (de gouvernante werd niet geteld), en ben zenuwachtig van 't wachten! Gelukkig dat de complimenten van Eduard en andere vertellingjes, die Maria ter harer afleiding bij de hand had, de zenuwen meer en meer tot rust bragten en weldra zaten de beide meisjes in opgeruimden kout bijeen, terwijl Maria schaterde van lagchen over Mathilda's jaloerschheid op Jufvrouw van Es, en eindigde met haar toestand zoo somber af te schilderen, dat Mathilda vol medelijden over haar eenzelvig leven, hare kinderachtige dwaasheid beleed, en door Maria's herhaalde betuigingen van genegenheid op nieuw vergoeding vond voor de weinige sympathie, die zij van de huigenooten genoot.

In opgeruimde stemming keerde Maria nu spoedig huiswaarts, waar zij door Willem en Eduard te gemoet gekomen, in vrolijken luim aankwam, om nu de zorgen voor het avondmaal weder op zich te nemen.

In veelvuldige en veelzijdige bezigheden snelde Maria's leven voort, en werden hare jeugdige krachten meer en meer ontwikkeld. Spreidde het lijden der moeder een sombere tint voor haar jeugdig leven, waardoor zij 't reeds als kind ernstig leerde beschouwen, zij bezat in haar frisch krachtig geloof de bron, die dien ernst heiligde en vriendelijk verzachtte tot blijde hoop.

Weldra naderde de tijd dat de beide jongelingen naar de akademie zouden vertrekken. Met hoe verschillende aandoeningen werd dit uur verbeid!

Henriëtte had zich tot hiertoe niet te beklagen gehad over hare toestemming. Integendeel hadden Eduard's aanhoudende ijver, de hartelijke dankbaarheid, die hij bij elke gelegenheid daarover openbaarde, haar dikwerf de reinste vreugde geschonken, en zoo zij ook in 't vervolg niet voor eenige ontbering terugschrikken, terwijl de hoop hem eenmaal in den werkkring, dien hij zich met zoo vurige liefde gekozen had, geëerd en geacht te zien, haar met de toekomst bevredigde. Maar nu de dag meer en meer naderde waarop de jongeling, aan hare zorg ontrukt, alleen zou staan, en dat te midden eener hem nieuwe wereld, vol verleiding en gevaren, verdwenen die lagchende beelden der stille hoop voor de sombere visioenen door bange vrees haar voorgespiegeld, en had zij al hare geestkracht noodig, om zich door hare neêrgedrukte stemming niet te laten overheerschen. Eduard veinsde deze in zijne drukte niet te bemerken, en hield zich zoo opgeruimd mogelijk, hoewel 't naderend vertrek hem soms zwaar genoeg op 't hart lag; doch toen hij, een paar dagen voor zijne afreis, tegen den avond vrolijk binnen kwam en zich naast zijne moeder neder zette met de woorden: »Zie zoo, Moê! nu is alles klaar, en blijf ik als je schaduw op uw hielen," kon zij haar gevoel niet bedwingen en vloeiden heete tranen uit hare oogen, die hem te dieper troffen, omdat hij die grootendeels aan de teleurstelling over zijne keuze toeschreef. Uit edeler bron echter ontsprongen zij, en weldra verstond hij 't, toen zij, na zijne hartelijke opbeuring, op zachter gevoerd en toon hernam: »neen, Eduard! het is niet uw afzijn, dat mij zoo droevig stemt; maar de gedachte hoe talloozen, even als gij, vrolijk en welgemoed met een rein geweten het ouderlijk huis verlieten, en hoe zij er weder keerden, bezweken voor de magt der verleiding, beladen met schulden, die hen voor zich zelve

Getrouwd:

W. F. MA...
met
A. W. NOORDHO...

BATAVIA, 17 Februarij 1858. (...)

Getrouwd:

JOSEPH BERNARD B...

MATHILDE MARGUERITE ...

BATAVIA, 1858. (503)

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, de echtgenoote van

(506) F. F. DEUX.

SOERACARTA, 1 Februarij 1858.

Bevallen van eene DOCHTER, welke onmiddelijk na de geboorte is overleden, Mevrouw *J. M. Diepenbroek*, *Malelijn*.

SOERABAIJA, 7 Februarij 1858. (490)

Bevallen van eene DOCHTER, *E. M. Horst*, echtgenoote van

(507) MR. W. à BRAKEL REIGER.

SAMARANG, 15 Februarij 1858.

Bevallen van eenen ZOON, *C. J. F. Winsser*, *Dettingmeijer*.

BATAVIA, 21 Februarij 1858. (517)

Heden overleed in den ouderdom van 40 jaren, de Heer *August Heinrich Friedrich Christian Jürgens*, Rentmeester van Zijne Excellentie, den Heer *Mr. A. J. Duymaer van Twist*.

W. J. ENTER.

(509) *Executeur Testam.*

DEVENTER, den 19den December 1857.

Strekkende deze tevens tot kennisgeving aan vrienden en bekenden.

Heden overleed na een smartelijk lijden van zes dagen, mijn geliefd dochtertje, *Catharina Maria Tengnagel* in den ouderdom van twee jaren en drie maanden.

(508) D. C. TENGNAGEL.

MUNTOK, *den 27sten December* 1857.

Den 5den Februarij 1858, overleed te Samarang, ten huize van den Heer *P. P. van Epen*, Mejufvrouw *Lena van Blommestein*, in den jeugdigen leeftijd van negentien jaren, dochter van den Heer *D. L. C. van Blommestein*. (489)

Op den 6 dezer overleed, in den ouderdom van ruim 55 jaren, *Joan Cornelis Meijer*, in leven Notaris te *Batavia*.

S. E. MIERO.
Wed. MEIJER.

BATAVIA, *den* 24 *Februarij* 1858. (540)

Heden overleed in den jeugdigen leeftijd van 20 jaren, *Emilie Rosalie Michel*, geliefde echtgenoote van

(505) A. G. F. VAN ZEE,
1ste *Luitenant.*

SAMARANG, 17 *Februarij.*

Kennisgave aan familie, vrienden en bekenden.

VENDUTIE

Vrijdag, 26 Februarij 1858

Voor het Commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co*, van een factuur glaswerk, aardewerk, hang- en deursloten, scheermessen, pennemessen, scharen, pendules, lijnwaden, geborduurde dameszakdoeken, spiegels, schilderijen, tafellampen, stolpen, postpapier, stroozakken,

en ten 11 ure precies

drie bankactiën. (488)

De geannonceerde Vendutie

van twee perceelen in de Java-Bode van den 20sten dezer, No. 15 in de advertentie No. ..., zal GEEN VOORTGANG HEBBEN.

(53...) VAN SLOOTEN, MORGAN en CO.

VENDUTIE

Op Donderdag, den 25 Februarij 1858,

voor een huis in *Gang Pasarbongkar* door *Abbot, Dennison & Co.*, over de *Buloe Toets*,

van Kasten, Stoelen, Tafels, Ledikanten, Lampen, Marmeren Serie partij Gaaije Bloemen in potten, enz.

en wegens vertrek

van Rijtuigen en Paarden, alsmede een span overwalsche goed gedresseerde en hardloopende wagenpaarden. (492)

VENDUTIE

Op Maandag, den 1 Maart 1858

op Salemba, door *Gebrs. Roselje & Co.*, in het huis onlangs bewoond door den Heer *J. Speet* van:

Mahonie- en andere Meubelen, Spiegels, Schilderijen, Hang-, Muur- en Tafellampen, Martavanen, eene fraaije Tentwagen met losse tent, Paarden, etc.

Op Zondag te bezigtigen. (527)

VENDUTIE

Op Dingsdag, den 2 Maart 1858

Wegens vertrek door *Cassalette en Co*, voor het woonhuis van den WelEd. Heer *H. J. van Hoorn*, op Weltevreden naast het bureau der militaire administratie, van deszelfs goed onderhouden inboedel als:

een stel Meubels met paardenhaar bekleedsel, ronde en vierkante Tafels, Consoles, Speeltafels, mahoniehouten Toiletten en Waschtafels met marmeren bladen, Wipstoelen, groote Spiegels en Schilderijen, hang- muur- en Tafellampen, Porselein, Glas en Cristalwerk, Pleet- en Zilverwerk, Keukengereedschap, enz.

verder

1 Palanquin, 1 Toerwagen, spannen hardloopende Wagenpaarden, een maccassaarsch Rijpaard hoog 4 v. 2 d. slechts weinig gebruikte Tuigen, Bloemen in potten enz. enz. 520.

VENDUTIE

Op Woensdag, den 3 Maart 1858,

wegens vertrek, ten huize van den Heer *A. Fits Verploegh* op *Tanà-Abang* (in den tweeden gang voorbij het Kerkhof) door *Gebrs. Roselje & Co.*,

van divers Meubilair, Spiegels, Schilderijen, Lampen, etc., etc., voorts van een uitmuntend Racepaard (*couline*), vier paren zeer fraaije goed gedresseerde en hardloopende overwalsche schimmels wagenpaarden, diverse Rijtuigen, enz. enz. (528)

VENDUTIE

Op Maandag, den 8sten Maart 1858,

voor het woonhuis van den Heer *D. Maclaine*, op het Koningsplein, door *John Pryce en Co.*,

van goed geconserveerde Meubelen, Wagens, Paarden, enz. alsmede:

eenige *Melkgevende Koebeesten.* (539)

GOEDE BORDEAUX WIJN.

Afgetapt, en op heele en halve vaten.

Verkrijgbaar bij

(502) LOURAN & VAN WALCHREN.

Hollandsche TUIN- EN BLOEMZADEN

Maatschappij van Land- en Tuinbouw de MARNE, gevestigd te Hiere

In commissie ontvangen en bij gesorteerde partijtjes te bekomen bij

(514) W. J. OLLAND.

Pas ontvangen:

Fransche Spiegels

in verschillende dimensiën

met vergulde lijsten en suppants

bij

(487) L. PLATON.

Bij *Zakara & Audineau*

Verkrijgbaar:

Wagen- en Bendie-veeren en Assen, Reiswagen-veeren en Assen, Kap- en Slijkbord-leder, Lak, Damasten Passementen, Wagentapijt, Imitatie-leder, verlakt linnen, prachtige lantaarns en alle verdere wagenbehoeftens, Wagen- en Bendie-tuigen en Ornamenten, Teugels, Strengen, Toomen, Zadels, Wagen- en Bendie-zweepen. (5...)

PROVISIEN,

Vleesch, Spek, Erwten, enz. enz.

(518) *Secretaris-laan.* — Noord-End.

KLAPPERS

Verkrijgbaar bij den Mandoer van het land KAMPONG MALAJOE. (3...)

SPAARBANK

Zitdagen 3 en 17 Maart

(53...)

MME JVE COQUELIN.

Wegens vertrek,

Verkoop van verschillende goederen tegen verminderde prijzen.

5[illegible]5)

TE KOOP.

EENE WAGENVERHUURDERIJ

te bevragen bij den heer

J. L. VAN HEK.

BATAVIA, 24 *Februarij* 1858. (53...)

TE KOOP VOOR ƒ 7000

Een huis in den **Gang Boentoen** laatst bewoond door den heer *Rehling*, huur-prijs ƒ 70 's maand.

(531) W. MORGAN.

TE HUUR TWEE KAMERS *en suite op* Goenong Saharie,

Te bevragen, bij

(538) H. MUTTER.

---

deelen terughuiveren. O, God! als ik daaraan denk krimpt mij 't hart ineen van vertwijfeling."

»Maar moederlief!" sprak Eduard zacht: »zal ik dan juist tot de zulken behooren? vertrouwt u mij dan zoo weinig, om u door zulken angst te laten beklemmen? Wees toch daaromtrent gerust, ik zal mij zoo ligt niet tot het kwaad laten verlokken, en daar zullen nog wel ferme jongens ook overblijven, bij wie ik mij kan aansluiten."

»Vertrouw niet te veel op eigen kracht, Eduard!" hernam zijne moeder ernstig; »juist dat zelfvertrouwen heeft duizenden ten val gebragt, maar vergeet veeleer niet, elken dag met God te beginnen en te eindigen, zoo als wij 't hier gewoon zijn; want alleen de gedurige gemeenschap met Hem behoedt ons voor den val."

»God weet het, moeder! dat ik geene andere voornemens koester, dan om mij geheel aan mijne studiën te wijden, om zoo spoedig mogelijk mijne bestemming te bereiken; immers ik weet te wel wat u mijne keuze kost, en zou ik mij dan aan den zwartsten ondank schuldig maken, door al die liefde niet met trouwe pligtsvervulling te beantwoorden? Neen, geloof mij, ik zal uwe liefde, uwe hartelijke raadgevingen niet vergeten."

Met een hartelijken kus bezegelde Eduard zijne belofte, waarop zij getroost, haar oudste in stille verzuchting aan God opdroeg.

Terwijl mevrouw van Ingen, in vermaning en verdubbelde liefdeblijken, de laatste dagen van Eduard's verblijf, zoo heilzaam en gelukkig mogelijk voor hem trachtte te maken, heerschte er in de woning der weduwe Greening eene droeviger stemming. Die arme moeder! Hoe bleef 't vermanend woord haar in de keel: vergeet uwe moeder niet!" Hoe brandde 't haar op »de lippen: vergoelijk gij het leed, wat ik door de zonde »van één geleden heb;" maar neen, zij kon die bittere vermaning niet uiten, den zoon voor den vader te moeten waarschuwen! 't viel haar al te zwaar. Ook Maria voelde zich dieper ter neêrgedrukt, en toen zij den avond voor Willems vertrek van haar kort bezoek bij jufvrouw van Es in treurige gedachten naar huis keerde, was 't haar eene regte blijdschap, dat Eduard, juist voornemens haar adieu te zeggen, haar achterop kwam.

Met teedere bezorgdheid drukte zij 't hem op 't hart, Willem toch getrouw ter zijde te blijven. »Och!" zei ze, »hij laat zich zoo ligt medeslepen, als hij in slecht gezelschap komt, zou 't hem het zoo gaan als....." ook haar bestierf 't woord, vader op de lippen, en de gedachte aan het lijden harer moeder deed hare stem beven.

De luchtige scherts waarmede Eduard haar genaderd was, verstomde spoedig voor de bitterheid van Maria's gewaarwordingen, en, met hartelijkheid hare hand vattende, sprak hij haar moed in. »Willem heeft een gevoelig hart," zei hij, »al is hij wat luchtig en wild, maar waarlijk, we zouden zelf den moed laten zakken, 't is of we naar een dievenkolonie gaan, zoo bang ben jelui voor ons. Ik beloof je, als je dat genoegen geeft, dat ik Willem altijd ten vriend zal zijn, en waar het noodig is hem zijne moeder en zijne zuster herinneren zal; maar dan moet je mij ook weêrkeerig beloven, niet je hoofd te laten hangen; kom, kom, je moeder zal wel weêr wat opknappen, en lieve Hemel! hoe zouden jufvrouw van Es en Mathilda 't maken, als jij ze niet kwaamt opfrisschen!"

Glimlagchend door hare tranen heen, beloofde Maria haar best te zullen doen om vrolijk te wezen en, gerust op Eduard's belofte, zag zij Willem met minder angst vertrekken, terwijl zij de leegte van zijn afzijn door verdubbelde werkzaamheden aanvulde, waartoe de verpleging harer lijdende moeder en de bezoeken bij jufvrouw van Es en Mathilda, haar ruimschoots gelegenheid gaven. Mathilde was haar beste troost en Maria bragt hare gelukkigste uren op Woudbeek door. Een pijnlijk gevoel werd daar echter soms bij haar opgewekt; het was als zij van mevrouw van Ingen's bezoeken aldaar hoorde. Maria toch zou zoo graag gezien hebben, dat Eduard's moeder de hare ook eens bezocht. Zij verbeeldde zich: dat zou moê zoo goed doen, en was 't vroeger nooit gebeurd, nu vond zij 't

Avec permission de M. l'Adsistent-Resident de Buitenzorg.

LE

Cirque Europeen

à Buitenzorg,

pour les 2 dernières représentations

donnera de grands spectacles variées.

Le programme fera connaître le détail des exercices.

Prix des Places:

Un Monsieur ou une Dame.......... f 3,—.
" Enfant .... " 2,—.
" Javanais........................ " —,50.

(513)

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Au Koningsplein en face le Gang Poel.

COSMORAMA,

DIRIGÉ PAR

M. POTIER.

40 Beaux points de vues, au nombre desquels, ST. VINCENT DE PAUL et LE CHEMIN DE FER, qui font l'admiration générale.

PRIX D'ENTRÉE.

Un Cavalier .... f 2,—.
Une Dame .... " 2,—.
M. M. les Officiers, jusqu'au grade de Capitaine inclusivement .... " 1,50.
Un Enfant .... " ,50.

CHINOIS & MALAIS.

Un Chinois .... f 1,—.
Une Chinoise .... " ,50.
.... " ,50.

Billets de série.

12 billets de série pour .... f 18,—
6 " " " " .... " 9,—

Le Cosmorama est ouvert tous les jours de la semaine de 6 heures du soir jusqu'a 11 heures.

(478)

Militaire Societeit CONCORDIA.

THÉ DANSANT,

op Zaturdag den 6den Maart 1858,

Namens de directie.
De Secretaris,
E. R. GOTELING VINNIS.

(526)

TE KOOP

Een Stier en eenige Koeijen.

CARELS qq.
Op de voorrei.

(529)

TE KOOP OF TE HUUR

Een aangenaam gelegen huis op *Parapattan*, met 1 April e. k. te aanvaarden.

Te bevragen bij

(476) S. J. VAN DER MEULEN.

VERLOTING

van alle de PAARDEN van de

CIRQUE EUROPÉEN

van de Heeren Berne en Schmidt,

benevens drie Dames-, zes Heeren-zadels en vier Tuigen en Hoofdstellen,

te zamen getaxeerd op eene waarde van f 16,300.

Zij aan wie een der *kunstpaarden* JULIE, DRAGON, FIGARO of PINTER zal ten deel vallen, zullen eene instructie voor de wijze van behandeling ontvangen.

De Loterij zal bestaan uit 652 loten, waarvan 22 prijzen, als:

N°. 1.	Het school- en kunstpaard JULIE.	N°. 8.	Het kunstpaard . . . . . PINTER.
2.	Het schoolpaard . . . . . . DRAGON.	9.	Het manègepaard . . . . . BELLA.
3.	Het school- en kunstpaard FIGARO.	10.	Een paard met bendie en tuig.
4.	Het school- en voltige paard AUSTRALIË.	11.	Een dito dito.
5.	Het manègepaard . . . . . BELLOTE.	12.	Drie Dameszadels.
6.	Het " . . . . COQUETTE.	13.	Zes Heerenzadels.
7.	Het " . . . . BLOCK.	14.	Vier tuigen en hoofdstellen.

De loten zijn à f 25,— te bekomen bij den boekhandelaar H. M. VAN DORP te *Batavia*, alsmede te *Samarang* bij den Heer G. C. T. VAN DORP, te *Soerabaya* bij de Heeren MARTENS & Co., te *Pasaroean* bij de Heeren WEIJERMANS & Co., te *Djocjocarta* bij den Heer LAGERDERE.

De trekking der loterij zal binnen eene maand plaats hebben, bij eene laatste voorstelling die nader door de dagbladen zal geannonceerd worden.

BERNE & SCHMIDT.

Batavia, Januarij 1858. (519)

WORDT GEVRAAGD

Te *Batavia*, tegen billijke conditiën,

eene Gouvernante.

Adres lett. H
(523) LANGE & Co.

WORDT GEVRAAGD

TE HUUR: een HUIS, bevattende zoo binnen als buiten 12 of meer bewoonbare kamers, gelegen op *Weltevreden*. Adres Lett. H., bij den uitgever dezer Courant. (485)

Wordt Verlangd

tegen vrijen overtogt naar Nederland een repatriërend GENEESKUNDIGE, om zich aan boord met de behandeling der zieken te belasten.

Reflectanten adresseeren zich tot
de Agenten,
(516) DE WEERDT, RUYL & Co.

De ondergeteekende is benoemd tot mede gemagtigde in Nederlandsch-Indië van den Heer *J. W. Arnold*, te Amsterdam.

(534) J. C. DEINES.

De Heer *J. W. Arnold*, te Amsterdam heeft met den 31 December 1857 opgehouden deelgenoot te zijn in de firma's *van Leeuwen, Arnold & Co.* te Amsterdam en *B. van Leeuwen & Co.* te Batavia.

De Gemagtigde van den Heer J. W. Arnold
(535) J. C. DEINES.

Uit eene Acte op den 20sten Februarij 1858, voor mij Notaris en getuigen, onder No. 102 gepasseerd blijkt, dat tusschen de heeren *Jan Willem Arnold*, grondeigenaar wonende te Amsterdam, *Johann Conrad Deines*, koopman thans gedomicilieerd te Batavia en *Carl Friedrich Otto Deines*, koopman, te Amsterdam woonachtig, is aangegaan een vennootschap tot het drijven van kommissie-handel, onder de firma *Arnold en zonen*, welke zal zijn gevestigd te Amsterdam en te Batavia en waarvan ieder der vennooten de teekening heeft, dezelve is aangegaan voor den tijd van zes jaren gerekend van af 1e Januarij 1858.

Geschiedende deze bekendmaking in voldoening aan Art. 28 van het wetboek van koophandel.

J. J. MIJNSSEN
(536) *Notaris.*

IN EEN DER HOTELS

wordt gevraagd een geschikt persoon om aldaar het opzicht te houden, zoo mede tot dit doel eene VROUW.

Adres, Lett. D. *Java-Bode.* (526)

IEMAND eenige avonduren tot zijne beschikking hebbende, wenschte zich belast te zien met het bijhouden van Boeken of ander schrijfwerk hetzij in de Hollandsche, Fransche, Engelsche of Hoogduitsche taal.

Adres letter X, bij
(484) W. OGILVIE.

Voor een eerstdaags van hier naar China vertrekkend schip, wordt een GENEESHEER gezocht.

Hierop reflecterenden gelieven zich te vervoegen bij
(549) PAINE STRICKER & Co.

Mijne generale volmagt aan den Heer GEORGE WILHELM VON ENDE, den 1sten Julij 1856 verleend, heeft met heden wegens verandering van betrekking opgehouden.

(504) M. C. WHITE.

SAMARANG, *den 19den Februarij 1858.* geb. *Manuel*).

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een uitmuntend middel voor *huidziekten.* L. . . Z. . . ., te *Rotterdam*, leed sedert vijf jaren sterk aan huidziekte, zoodat zijn aangezigt, hals, armen en handen steeds met eene soort van uitslag gelijk pokken bedekt waren. Hij riep den geneeskundigen raad in van onderscheidene bekwame mannen, welke hem verklaarden dat hij eene zware ziekte te wachten had hetwelk hem steeds zeer verontrustte. Toen begon hij de pillen van Holloway te gebruiken en de lijdende deelen met de zalf te bestrijken, waardoor in kort tijds de huiduitslag verdween en zijn gestel aanmerkelijk versterkte. Door dit middel worden de hardnekkigste wonden en zweeren genezen, al hadden zij reeds twintig jaren bestaan.

Deze beroemde pillen, alsmede de Holloway-zalf zijn op franco aanvrage te bekomen tegen de ondervolgende prijzen, *à contant:*

Doosjes pillen à f 1.— f 3.— f 5.—
Potjes zalf à f 1.— f 3.— f 5.—

Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
" Poerworejdo " F. Neumann.
" Djocjocarta " Buijn & Co.
" Souracarta " W. Veldman.
" Salatiga " J. Vallette.
" Tagal " Wed. Dort.
" Cheribon " W. Ghistan.
" Samarang " H. L. de Lyon, V. H. Noman, Kniff & Co. en bij

De hoofdagenten Soesman & Co. (482)

zoo eigenaardig, dat die beide vrouwen, wier zoons als vrienden hen verlaten hadden, elkander eens kwamen opzoeken, en zoo dikwerf zij in deze hoop teleur gesteld werd, hoorde zij 't zich met schrille stem tegenroepen: Onnoozele! vergeet toch den slagboom niet tusschen de geëerde en gelukkige, en de door schande gedrukte en lijdende moeder! Pijnlijke wreede herinnering, die de jeugdige maagd het hoofd deed nederbuigen!

VIII. BESLISSENDE OOGENBLIKKEN.

Met vreugdevol verlangen werden de kersdagen, door de tehuiskomst van Eduard, als dubbel feestelijk door de van Ingens verbeid. Wat heerlijke ure des wederziens genoot de moeder, toen zij haren oudste den handen welkomstkus op de lippen drukte, en zich in zijn bloeijend voorkomen verheugde! 't Was hem wel aan te zien, dat het studentenleven hem kostelijk beviel en studie zijn element was. Wat was er veel van wederzijden te vertellen en te vragen! Al hadden zij elkander in geen jaar gezien, konden zij 't niet drukker hebben. Aan Nancy toe, die als Eduards lieveling met van zijne vriendinnen, hem allerlei nieuwtjes had mee te deelen en hem opdeelig in het oor fluisterde, dat zij Zaturdag allen bij de van der Leedens op eene kerspartij genoodigd waren.

»Wel, wel," zei Eduard, »dat's niet slecht; beginnen ze dat hier ook al? Nu, die boom zal wel een kijkje waard zijn, dat zal een drukte op Woudbeek geven, als mevrouw zich maar niet ziek maakt van vermoeijenis!"

Mama glimlachte en stemde toe, dat er wel geen bereddering en zuchten zouden gespaard blijven; maar vond het toch een allerliefst idée, dat de arme kinderen den volgenden dag nog de naprei mogten genieten.

»Zeker een idée van Mathilda," zei Eduard.

»Ge kunt goed raden," antwoordde Mama, terwijl 't op haar gelaat te lezen was, dat die gunstige opinie haar regt veel genoegen deed; ook haastte zij zich die te bevestigen door te vervolgen: »ja, daar was Mathilda bijzonder op gesteld; zij is eene charmante lieve meid, zoo zacht en gevoelig, en zonder eenige pretensie, dat scheelt veel bij freule Wilhelmina, die wordt een regt nufje."

Minder aangenaam was haar Eduards vraag naar de Greenings, waarmede hij mama's lofspraak op Mathilda stoorde, en daar zij weinig van hen wist te vertellen, ging hij des te eer eens zelf berigten van hen inwinnen.

Hoewel hij van tijd tot tijd van Willem vernomen had, dat zijne moeder weêr erg aan 't sukkelen was, schrikte hij toch van haar vervallen en uitgeteerd wezen, zoo dat de vrolijke groet op zijne lippen verstierf.

Na de eerste begroetingen haastte hij zich, om de beste tijdingen van Willem over te brengen, terwijl hij oom en tante Folters hemelhoog verhief.

Jufvrouw Greening vond dit nu wel heel gelukkig, maar 't nam de hardheid van zijn afzijn niet weg; zij had 't nooit kunnen denken, dat het zulk eene leegte geven zou, maar zij kon natuurlijk niet vergen, dat oom hem bij elke gelegenheid zou laten overkomen; zij berustte er in, doch 't was duidelijk te bemerken, hoe zwaar 't haar viel.

Intusschen deed Eduards bezoek haar regt goed, even als Maria, die er geheel van opgevrolijkt werd. Niemand meende zij, had daar zoo goed den slag van als hij; hij zou zeker een regt pleizierige doctor worden. Hij kon nu al zoo goed met een ieder omgaan, als hij 't zich in hare gedachten naging, dan was hij overal even welkom, bij oud en jong, rijk en arm. Zoo zou hij op zijne plaats, zeker was 't dit wat haar zoo in hem beviel, te meer daar zij zich het gemis van dat wist bewust was; hij de armen en lijdenden, ... niet verlegen, om een hartelijk woord ... ... maar bij de rijken, die haar niet met ... ... vriendelijkheid bejegenden, daar voelde zij zich dan hiertoe gedwongen en gedrukt.

(*Wordt vervolgd.*)

MAATSCHAPPIJ:
Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië.

Algemeene vergadering op Vrijdag, 26 Februarij 1858, des avonds ten *half acht ure precies*, in een der localen van *»de Harmonie."*

Punten van behandeling:

1°. Ballotage.
2°. Benoeming van een nieuw lid in de Commissie tot onderzoek naar de werkzaamheden der Maatschappij.
3°. Verslag over de Spaarbank (Eerste Boekjaar).
Benoeming van twee nieuwe commissarissen en eenen plaatsvervangenden commissaris voor de spaarbank. (Art. Regl.)
4°. Mededeelingen van verschillenden aard.

De Secretaris,
511. J. MUNNICH.

VAN LENNEP'S COMPLEETE WERKEN

Nieuwe Uitgave in 13 fraai gebonden deelen, volgens het algemeen verspreide berigt, alom te bekomen à *f* 32.

DE LAUNAY,
Mechanica
(2de druk).

In roijaal 8° formaat, in linnen band zal bij de uitgave verkrijgbaar zijn à *f* 6,50, bij den boekhandelaar
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 1858. (481)

Abonnementen op

HET HUMORISTISCH ALBUM 1858. . . à *f* 8.—
DE ASMODEE, 1858, per Mail . . . . à » 10,—
DE NEDERLANDSCHE SPECTATOR, van den ouden Heer SMITS, per mail. . . . à » 16:—
worden aangenomen bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia. (480)

DE INDIËR.

Ten gevolge van vervroegd
vertrek der Landmail
uit Nederland, zijn heden geene nummers van dit Blad aangekomen.

De Administrateur
VAN HAREN NOMAN en KOLFF.
23 *Februarij* 1858. (532)

Vertrekkende personen.

J. F. Farensbach, gemagtigden der Heeren *Adam & Co.* te Soerabaija en *Vincent Farensbach* te Toeban.
(491)

Bij tijdig aankomst der Mail van *Singapore* zal de *Koningin der Nederlanden* op den 26sten dezer
Naar SAMARANG en SOERABAYA
vertrekken.
Nader inlichtingen vervoege men zich ten kantore der directie der N. I. St. Maatschappij
(479) MACLAINE WATSON & Co.

Schip NEDERLAND,
Kapt. P. VAN DEN BERG qq.,
Kapt. P. HUIDEKOPER.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met bovengenoemd welbekend en snelzeilend Schip, hebbende de meest elegante en comfortabele inrigtingen en alle verdere middelen tot veraangenaming en gemak van repatrieërende familien en personen.
Het schip voert eenen geëxamineerden dokter.
Het vertrek van hier is bepaald tegen het einde van Maart.
Adres: te Samarang bij de Heeren DORREPAAL en Co., bij den Gezagvoerder, en alhier bij
de Agenten,
(494) HAAGER en SCHUURMAN.

Passage naar Nederland.

wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. Campagne Barkschip **Zeenimph** kapt. **E. Orré.**
Dit schip is bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van Passagiers en heeft eenen bekwamen Dokter aan boord. Het zal na in den Oosthoek beladen te zijn vermoedelijk omstreeks het begin van April van *Batavia*, vertrekken.
Adres bij de Heeren **Schimmelpenninck & Co.** te *Soerabaija*, bij den gezagvoerder en bij
de Agenten
(522) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Soerabaija.

wordt aangeboden met het Ned. schip **Zeenimph** kapt. **E. Orré**, om den 28sten dezer van hier te vertrekken.
Adres bij
de Agenten
HAAGER & SCHUURMAN.
(521)

PASSAGE NAAR SAMARANG,

wordt aangeboden met het Ned. schip **Nederland**, kapt. ***P. van den Berg***, om tegen het einde van de volgende week te vertrekken.
Adres bij
de Agenten.
495) HAAGER EN SCHUURMAN.

Vracht en Passage naar Tjilatjap

wordt aangeboden met het Nederl. schip **MINISTER VAN HALL**, Kapt. O. DE HAAS, zullende tegen het eerste der volgende week derwaarts vertrekken.
Adres bij
(497) HAAGER & SCHUURMAN.

Vracht en Passage naar Padang

wordt aangeboden met het Ned. schip **AUSTRALIE**, kapt. D. B. JOCHEMS, om tegen het einde der volgende week te vertrekken.
Adres bij
(496) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland,

Wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsch schip **DOCTRINA & AMICITIA**, kapitein **P. Haagsma**, om tegen het einde van Maart van hier te vertrekken.
Nadere informatiën zijn te verkrijgen bij den gezagvoerder in het Marine-Hôtel en bij
de Agenten
DE WEERDT, RUYL & Co.
BATAVIA, 20 *Februarij* 1858 (501)

VRACHT EN PASSAGE NAAR CHERIBON

wordt aangeboden met het Nederlandsch Schip **Doctrina & Amicitia**, kapitein ***P. Haagsma***, om den 25sten dezer te vertrekken.
Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij
de Agenten
(500) DE WEERDT, RUYL & Co.

Voor vracht en Passage naar Tagal en Samarang

wordt aangeboden het Ned. schip **Hendrika**, kapt. **van Aalburg**,
Adres bij
de Agenten,
VAN OMMEREN, RUEB en Co.
(499)

Vracht en Passage naar Soerabaija

met het Ned. Schip **Concurrent**, kapt. **De Witt**, om spoedig te vertrekken.
Adres bij (498)
De Agenten,
VAN OMMEREN RUEB EN Co.

BATAVIA.

In den morgen van den 23sten Februarij, is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, met gevolg, van hier naar *Buitenzorg* vertrokken.

— Wij vernemen, dat met de Mail de tijding is aangebragt, dat het Fransche schip *Nicolas Cézard*, op den 5den Januarij jl., uit St. Nazaire nabij Nantes, is gezeild, aan boord hebbende de voor het Fransche tooneel alhier bestemde artistes, ten getale van tien heeren en negen dames.

— Op den 22sten dezer is ter reede alhier aangekomen het Nederlandsch koopvaardijschip *Mentor*, gezagvoerder Duimke, uit het moederland herwaarts overbrengende een detachement suppletietroepen, sterk 100 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den Kapitein der Infanterie van Berg, medegeleiders de 1ste Luitenant van dat wapen Häfler, de officier van gezondheid der 3de klasse Langerveld en de paardenarts der 3de klasse Robertz.

Bij gebrek aan ruimte in de casernen van het garnizoens-bataillon te Weltevreden, heeft de ontscheping gisteren niet plaats kunnen hebben, maar zal heden geschieden.

— Uit het *Bataviaasch Handelsblad* van 20 Februarij vernemen wij, dat Z. H. de Keizer van Soeracarta 12,000 Solosche jonken gronden, voor de ondernemers van landbouw, heeft beschikbaar gesteld.

Deze tijding overnemende kunnen wij onze vreugde daarover niet ontveinzen en vermeenen, dat deze handelwijze van Z. H. den Keizer een sterke prikkel zal zijn, om den landbouw in dat rijk aan te moedigen, te meer daar het onlangs (Stblad. 1857, No. 116) uitgevaardigd nieuw reglement, betreffende de huur en verhuur van gronden voor den landbouw in de rijken van Soerakarta en Djocdjocarta, de wederzijdsche verpligtingen van huurders en verhuurders, op eenen meer vrijzinnigen en zekerder voet, dan vroeger het geval was, geregeld heeft.

— Uit de *Bombay-Gazette* vernemen wij, dat de beroemde violist, de heer *M. Simonson*, voornemens is, *Java* een bezoek te geven. Genoemde heer is kamermusicus van Z. M. den Koning van *Denemarken*, en bevindt zich op eene kunstreize, waarop hij, volgens getuigenis van verschillende dagbladen, door zijn voortreffelijk spel, vele en welverdiende lauweren moet hebben ingeoogst.

Van *Bombay*, waar die virtuoos zich, volgens de laat-ste berigten, ophield, moet hij voornemens zijn, ov *Ceylon* en *Singapore*, zijne reize naar *Java* te nemen zoodat het Bataviaasch publiek weldra weder in d gelegenheid zal worden gesteld, een waar kunstgen te smaken.

— Men berigt ons van *Meester-Cornelis*, dat de na middag van des konings verjaardag aldaar, door d onderofficieren en manschappen van het 7de Bataill Infanterie, op eene zeer doelmatige en vrolijke wij gevierd is. De Commandant van dat Bataillon, de lu tenant kolonel *E. C. F. Happé*, had de gelden uit d Cantine fondsen tot dat einde bestemd, in handen g steld van twee officieren, om daarmede een volksfee te regelen en te bekostigen. Met den meesten ijv hadden die heeren zich van die taak gekweten, en o gezegden namiddag was het plein voor de caserne va genoemd bataillon in eene algemeene verlustigingsplaa herschapen, alwaar voor de manschappen de gel genheid was, om zich met allerlei volksspelen, zoo a mastklimmen, zak- en wedloopen, enz. en met sche men en dansen te vermaken, waarvan door hen, o eene betamelijke wijze en in alle vrolijkheid, gebruik we gemaakt. Aan stof tot lagchen en luidruchtighe ontbrak het niet, doch overal heerschte orde, die ni verstoord werd.

Het schoone weder begunstigde het feest, dat doo een talrijk publiek, waaronder verscheidene dame werd bijgewoond. Bijzonder werd het genot verhoog door het zich onlangs bij dat Bataillon vereenigd he bende strijk- en blaasmuzyk, hetwelk zich bij tussche poozen deed hooren en reeds, hoe kort het ook b staat, zeer begint te voldoen.

Aan den ingang der caserne van het 7de Bataille was een cerepost opgerigt, in het midden een cha sinet bevattende, waarin het kruis van de Militai Willemsorde was afgemaald, tusschen welks takken d namen prijkten der plaatsen, zoo als *Djaga Raya*, *K soemba*, *Palembang*, *Borneo*, en meer anderen, waar zic dat corps door schitterende wapenfeiten onderscheid heeft. Des avonds verlicht, zoo deed het een prachti effect.

Ook voor de onderofficiersschool te Meester-Corneli was een cerepost, met een chassinet daarin, opgerig waar op het woord *»Onderofficiersschool"* geplaatst e dat des avonds mede zeer fraai verlicht was.

Wij juichen het toe den soldaat op zulk eene wij dien heugelijken dag te doen doorbrengen. Het b hoedt hem voor de vele uitspattingen, die zoo va bij dergelijke gelegenheden plaats grijpen en waarva de gevolgen niet altijd even aangenaam voor hem zij Rust en orde blijven bewaard en toch schenkt het de manschappen een hoogstgenoegelijken dag, die menig aangename herinnering bij hen achterlaat.

— Met genoegen vernemen wij ook, dat de *zangve eeniging* van het 7de Bataillon thans weder voltalli is en zich op nieuw bij lichte maan, op de woensd gen, met heden te beginnen, om de twee weken z laten hooren. Wij twijfelen niet of menig aangena ridje naar Meester-Cornelis zal het gevolg dezer med deeling zijn.

— Van *Tangerang* ontvingen wij het berigt, dat d inlander *Djali*, wonende op het land *Kalidras*, op de 14den dezer, tegen het vallen van den avond van zij sawah's te huis komende, zijne vrouw *Niram* en zij vijfjarig dochterje *Sonna* miste.

Na bij zijne familiebetrekking te vergeefs onderzoe naar haar gedaan te hebben, bespeurde hij bij den p zijner woning sporen van uitglijding, waarop hij de zelven onderzocht en er de lijken der beide vermiste in vond.

Vermoedelijk is de moeder, het water halen, uitg gleden en alzoo met haar kind, dat zij vast geho den moet hebben, in den put gevallen, zonder d iemand zulks te weten is gekomen.

Riouw. Van *Lingga* is het berigt ontvangen, dat, na bij *Tandjong Sembilang*, op het eiland *Singkep*, een aa tal zakken met tarwemeel op het strand en gedeelt lijk in het water zijn gevonden.

De laksamana van *Lingga* heeft die zakken, 153 i getal, in bewaring genomen en doen opbergen.

Deze zaken zouden (zijn) in zee geworpen door een schoener, die te dier plaatse was aan den grond g raakt en, weder vlot gekomen zijnde, de reis had ve volgd.

—De marktprijzen waren, onder ult. Januarij, als volg
gambir (le soort) per pikol sp. mat 2:50
id. (2e id. » » » 2:10
peper (witte) » » » » 9:25
id. (zwarte) » » » » 7:40
varkens, levend, per stuk » » 14:—
(*Jav. Ct.*)

Soerabaija, den 15den Febr. — Den 14den dezer i ter reede alhier, wegens lekkaadje, binnengeloopen h Engelsche schip *Agamemnon*, gezagvoerder R. Thompso den 24sten Januarij ll., van Hongkong vertrokken, b stemd naar Sydney, aan boord hebbende 453 Chineesch landverhuizers.

— Bij gelegenheid van eene der dezer dagen zoo ve vuldig plaats hebbende onweêrsbuijen, is, in eene d sawah's, behoorende tot de dessa Karangpilang, in de afdeeling, op den 6den dezer, een knaap op een ka bouw gezeten door den bliksem getroffen, met dat g volg, dat hij benevens het beest oogenblikkelijk op d plaats dood bleef. Beide lijken zijn geheel verschroei terug gevonden. (*Oostpost*).

Soerabaija, 17 Februarij 1858. Op den 12den deze zijn, tusschen de dessa's *Jono* onder *Grissee* en *Dj bong*, onder *Soerabaija*, aan de rivier Kali Tangi, d middernachts vier vlotters, genaamd *Siengo Karso* v Sambing, *Proijo Troeno* van Dawar, *Kari Wongso* e *Sari Wongso* van *Iker-iker*, door *zes* roovers aang vallen. Zij kwamen met twee praauwtjes, namen all wat zich op de vlotters bevond mede en hadden ree een begin gemaakt met de bindrotting van de vlotte te kappen, toen zij op het hooren, dat dezelve aan de heer v. R. toebehoorden, zich eensklaps verwijderde Het door den mislukten oogst in Goenong Kendang g voeld wordend gebrek moet wel groot zijn, aangezie er sedert jaren geen roof op die hoogte gepleegd wa (*Soer. Ct.*)

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 24 Februarij 1858, N°. 16.

AANKOMST DER MAIL.

Maandag den 22sten Februarij, is, in den namiddag, hier aangekomen het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, kapitein *Lewis*, met de Overland-brieven en paketten uit Europa, loopende tot den 9den Januarij ll. Wij haasten ons, onzen lezers daaruit het voornaamste mede te deelen.

Algemeen Overzigt.

Het afgeloopen jaar was, hoewel rust en vrede in Europa nergens werden gestoord, in vele opzigten door menige ramp gekenmerkt. Nog maar weinige dagen geleden, of men vernam, dat een der schoonste landen van Italie door eene aardbeving werd geteisterd, waardoor duizende menschen ellendig het leven verloren. Eene finantieele crisis, die handelskrediet in [illegible] grondvesten schudde, verspreidde zich, van Amerika uitgaande, als eene epidemie over geheel Europa, deed huizen vallen, wier crediet nog kort geleden schier onbegrensd was en zal in hare gevolgen nog lang gevoeld worden. Maar ook op het staatkundig terrein is veel gebeurd, wat stof tot leedwezen oplevert. Een verschrikkelijke opstand in Britsch Indië bedreigde het Europesche gezag en den voortgang der Europesche beschaving aldaar met den ondergang; en hoewel het Groot Brittannie gelukt is, den opstand in zoo verre meester te worden, dat men eene spoedige algeheele herovering van het verlorene mag hopen! — hoeveel bloed en tranen kostte niet die opstand, die honderde familien in Engeland in rouw dompelde, schatten kostte en nog kosten zal. In Duitschland is veel geschied, wat niet getuigt van den vooruitgang van de constitutionele beginselen aldaar. Zoo worstelt het lang geplaagde Keurhessen nog altijd, om in het genot van constitutionele regten te komen, terwijl in het groothertogdom Luxemburg de constitutie is opgeheven en, door de eene ontroojering voor de andere na, al het bestaande als omver werd geworpen. Daarentegen bestaat hoop, dat de twijfelachtige toestand van Holstein en Lauenburg eerlang zal ophouden; want de Duitsche bondsvergadering schijnt eindelijk uit haren slaap ontwaakt te zijn en heeft ten minste eene commissie benoemd, om rapport over deze zaak uit te brengen. De kwestie der Donau-Vorstendommen, die van de vrijheid des handels in de Zwarte Zee en op den Donau, beide punten, welke het Parijsche congres onafgedaan heeft gelaten, zijn of nog niet geregeld of op eene wijze ten uitvoer gelegd, welke [illegible] van het [illegible] indruischt. [illegible] in België stof tot [illegible] [illegible] tusschen de [illegible] partij en de [illegible] verstand der natie en de wijsheid [illegible] den schok weten te voorkomen, die anders [illegible] te vermijden geweest ware. De nieuwe verkiezingen bragten eene aanzienlijke liberale meerderheid in de kamer en een verlicht ministerie staat thans aan het hoofd van het bestuur.

Het staatkundig nieuws van de laatste veertien dagen, kan zeer kort zamengevat worden.

In ons vorig nommer hebben wij gezegd, dat in de geldcrisis in zekeren zin, zooveel als men redelijker wijze mogt hopen, eene verbetering was gekomen. Sedert dien tijd heeft zich die verbetering verder trapsgewijze ontwikkeld. Wanneer wij echter zeggen, dat eene verdere trapsgewijze verbetering is ontstaan, dan willen wij niet te kennen geven, dat de gevolgen zich nog niet in geduchte mate openbaren. Verre van dien. Men behoeft slechts een blik te slaan op den gedrukten toestand, waarin de goederen-markt verkeert, om te zien, dat die gevolgen zich nog in sterke mate doen gevoelen. En toch is eene verdere trapsgewijze verbetering ontstaan, die zigtbaar is in den goedkooperen prijs van het geld. Maar de goedkooper prijs van het geld is niet in staat om den schok, dien de handel geleden heeft, om al de gevolgen van de crisis, zoo spoedig te doen ophouden.

Laat ons zien hoe het met den prijs van het geld gesteld is.

In Engeland, waar de fondsen zich niet alleen op hun standpunt souteneren, maar verder zijn vooruitgegaan, heeft de nationale bank het disconto van 10 op 8 pCt. gebragt, door welken maatregel zij natuurlijk tevens afstand heeft moeten doen van de haar door de regering verleende en later door het parlement goedgekeurde vergunning tot overschrijding van het charter, voor wat de uitgifte harer bankbilletten betreft; en wanneer wij verder zien, dat de laatste wekelijksche opgave van haren staat een bedrag van £ 19,315,570 aan circulerende billetten aantoont, bij een voorraad edel metaal van £ 11,454,961 (in de laatste helft der maand November bedroegen de eerste £ 21,406,410 en was de voorraad edel metaal slechts £ 6,484,096), dan ziet men tevens hoedanig de mate der verbetering van de geldmarkt is. De Fransche bank, wier disconto bij het afzenden van ons vorig nommer 6 pCt. was, onverschillig of de wissels een, dan wel twee of drie maanden te loopen hadden, heeft sedert daarin nog eene verlaging van 1 pCt. gebragt, en wel voor dat de Engelsche bank tot hare verlaging heeft besloten. Ook de Nederlandsche bank (om van andere, zoo als die te Brussel, Turin, Berlijn, enz. niet te gewagen) heeft het gewoon disconto van 7 op 6 en dat voor promessen van 7½ op 7 pCt. gebragt.

Wat nu Hamburg betreft, waar de crisis zich in de laatste dagen op eene allergeduchtste wijze heeft doen gevoelen, daar is de prijs van het geld vooral aanmerkelijk gedaald. Papier van den eersten rang wordt er gedisconteerd tegen een koers van omstreeks 4 pCt. en dat van den tweeden rang tegen een disconto van 6 à 7 pCt. Ongetwijfeld heeft men den daar verbeterden staat van zaken gedeeltelijk te danken aan de werking der staats-discontokas (wier koers evenwel nog 8 pCt. is), door de regering dier vrije stad opgerigt, om tegen onderpand voorschotten te verstrekken; en thans reeds wordt gezegd, dat het geld er zoo overvloedig is, dat het kapitaal dier kas, zijnde 15 millioen mark banco, niet langer voor het doel, waarvoor het opgenomen is, kan worden aangewend.

In Noord-Amerika zijn nagehoeg dezelfde uitwerkselen zigtbaar. Het disconto is er verlaagd, waarbij nog gevoegd kan worden, dat de banken te New-York hare betalingen in specie hervat hebben, terwijl dat voorbeeld op het punt was van gevolgd te worden door die te Boston, Newhaven en in andere plaatsen, en bovendien de goudverzendingen naar Europa weer in vrij geregelde mate plaats hebben. Als een opmerkelijk verschijnsel van den stand van zaken aldaar, vergeleken bij dien van Europa, dient hier evenwel aangestipt te worden, dat de fondsen aldaar nog immer zeer gedrukt blijven. — Aan de in de boodschap van den president der Vereenigde Staten vervatte verklaring, dat het departement van finantien in de noodzakelijkheid zal zijn, om 20 millioen aan schatkistbilletten uit te geven, ten einde in de behoeften der openbare dienst te voorzien, is reeds in zooverre gevolg gegeven, dat de senaat dien maatregel goedgekeurd heeft. Die maatregel was noodig, omdat de inkomende regten, de voornaamste tak van inkomsten in Amerika, gedurende het laatste tijdvak, eene aanzienlijke som minder opgebragt hebben dan vroeger, als een gevolg der handelscrisis; zoodat het departement van finantien in de noodzakelijkheid heeft verkeerd, om hare betalingen in specie te staken, iets dat echter, bij den bloeijenden staat van 'slands finantien, bij lange na die beteekenis niet had, welke men oppervlakkig daaraan zou toeschrijven.

Tot zoover de staat der geldmarkt op zich zelve beschouwd. Komen wij nu op het onmiddelijk daaraan grenzende gebied — de goederenmarkt, dan doen zich veel minder verblijdende verschijnselen voor. Deze toch is en blijft in een zeer gedrukten toestand. Hoewel de prijzen van alle artikelen algemeen gezegd kunnen worden zeer laag te zijn, kunnen die prijzen echter niet geheel als het kenmerk van dien gedrukten toestand aangemerkt worden, omdat de zoo hooge prijzen van vóór de crisis geen natuurlijk gevolg van den algemeen vermeerderden rijkdom, maar wel van te ver gedreven speculatiezucht op fictief kapitaal gebouwd waren. Het zou dus de grootste ongerijmdheid zijn, slechts in het volledig herstel der vorige hooge prijzen het kenmerk te willen zoeken, dat de gedrukte toestand verdwenen is. Intusschen is de goederenmarkt niet verbeterd, niettegenstaande de prijs van het geld goedkooper is geworden, en het is daarin en niet in het verschil van den prijs van nu en vóór de crisis, dat het bewijs gelegen is, dat hare noodlottige gevolgen nog niet geheel geweken zijn, gevolgen die voornamelijk bestaan in vrees en zich openbaren in stilstand. Of de vrees voor daling bij de realisatien, die nog te wachten zijn, verwezenlijkt zal worden, is moeijelijk te bepalen. In allen gevalle is het te wachten, dat men voorzigtig in zijne operatien zal zijn.

Wat nu Hamburg in het bijzonder betreft, alwaar de handel, zoo mogelijk, in eene nog erger mate kwijnt dan elders, daar ziet men bovendien met bezorgdheid de mail te gemoet met berigten uit Brazilie en andere Zuid-Amerikaansche landen, waarop eerstgemelde stad, zoo als men weet, een zeer uitgebreiden handel drijft; want dat de invloed van de zoo algemeene handelscrisis zich ook niet in Zuid-Amerika zal hebben doen gevoelen, is moeijelijk aan te nemen.

Sedert het vertrek van Lord Stratford de Redcliffe uit Constantinopel, is de goede verstandhouding tusschen den heer de Thouvenel en Reschid pacha hersteld. Beiden hebben reeds bezoeken bij elkander afgelegd. Tevens wordt uit Constantinopel gemeld, dat de heer de Lesseps daar zeer goed ontvangen is, dat de kwestie der doorgraving van de landengte van Suez, alleen uit een commercieel oogpunt behandeld en het staatkundig gewigt tot later zal voorbehouden worden. Wat overigens lord Stratford de Redcliffe betreft, twist men steeds over de vraag, of deze staatsman al of niet op zijn post zal terugkeeren. Volgens eene verklaring van lord Palmerston, zal dit niet het geval zijn, maar men legt aan zijn lordschap zelf de verzekering in den mond, dat hij, wat ook de denkwijs des ministers van buitenlandsche zaken wezen moge, stellig besloten heeft zijn post niet op te geven. Het zou trouwens het eerst niet zijn, dat lord Redcliffe zijn wil bij het ministerie doorzette.

Wat de Donau-Vorstendommen betreft, hieromtrent bepaalt zich nog alles bij geruchten. Beide divans zijn uit eigen beweging uiteen gegaan. Men verzekert, dat de mogendheden het over de bestemming dezer landen eens zijn geworden. De schikking zou bestaan in het aannemen van dezelfde administrative wetten voor de beide provincien; de benoeming van een hospodar door de divans; eene nationale vertegenwoordiging met omschrijving der grenzen tot hoeverre hare attributen zich uitstrekken; eene groote mate van zelfstandigheid voor de gemeenten, en eindelijk de bevestiging der souvereine regten der Porte, met de bepaling dat, ingeval een geschil mogt ontstaan met de Vorstendommen, deze zullen geplaatst worden onder de bescherming der mogendheden, die het vredestractaat onderteekend hebben en bij gevolg uitspraak doen. De porte zou tevens een firman uitvaardigen, waarbij de doorgraving der landengte van Suez goedgekeurd wordt. Deze concessie heeft Frankrijk verworven als prijs voor den afstand zijner staatkunde nopens de Vorstendommen. Ten slotte wordt er bijgevoegd, dat de conferentie, tegen het einde van de volgende maand, tot afdoening dezer aangelegenheden hare zittingen zal hervatten.

De Circassiers hebben zich thans in eene petitie tot de vertegenwoordigers der verschillende mogendheden te Constantinopel gewend, wegens het sluiten der havens aan de oostkust der Zwarte Zee door Rusland, welke sluiting zij in de strijd noemen met het Parijsche vredestractaat.

Het voornaamste nieuws uit Engeland is, dat een regeringsontwerp, om het bestuur van Indië onmiddelijk aan de kroon te trekken, weldra in het parlement ter tafel zal komen. Men vraagt te regt, hoe het parlement deze staatkunde zal opnemen.

Uit Parijs is een feit vernomen, dat algemeene verwondering heeft gebaard. Frankrijk zoude namelijk besloten hebben, om geen deel te nemen aan de operatien, die Engeland op dezen oogenblik tegen Canton beraamt. In dien zin moeten formele bevelen gezonden zijn aan den schout bij nacht Rigault de Genouilly en is gelijktijdig aan de onder zijne bevelen staande strijdkrachten eene andere bestemming gegeven. Die bestemming is eene demonstratie tegen Cochin-China, waar de Christenen thans aan wreede vervolgingen bloot staan en waar de autoriteiten nog onlangs de Fransche vlag beleedigden. Aangezien Spanje in die wateren zeer belangrijke kolonien bezit en zich eveneens over het gedrag der Cochin-Chinesche autoriteiten beklaagt, zal het door Frankrijk uitgenoodigd worden, om deel aan de beraamde demonstratie te nemen. Men zal echter nadere berigten dienen af te wachten, alvorens men met juistheid zal kunnen oordeelen over de beteekenis van dit gewigtig nieuws, dat welligt zijn verklaring zal vinden in een ander, volgens hetwelk tusschen Oostenrijk en Engeland een of- en defensief verbond zou zijn gesloten. De Fransche half-officieele bladen laten zich in vrij scherpe bewoordingen over dit berigt uit, dat door den Spectateur het eerst is wereldkundig gemaakt, gepaard met beschouwingen over den geïsoleerden toestand, waarin Frankrijk bij het bestaan van zulk een verbond zou [illegible] geraken, vooral omdat welligt Pruissen daartoe zou kunnen toetreden. Zij loochenen dan ook het bestaan van zulk een tractaat. In het oogloopend is het echter, dat de andere Parijsche dagbladen er tot heden een diep stilzwijgen over bewaren.

De Sardinische kamer van afgevaardigden, die den 14den Dec. bijeengekomen is, is nog niet gereed met de verificatie van de geloofsbrieven van hare leden. Het groot aantal betwiste verkiezingen had voor stormachtige incidenten doen vreezen; tot dusverre is die vrees echter gelukkig niet verwezenlijkt en delibereert de kamer in de grootste kalmte. Het is waar, dat het ministerie, met gematigheid en onpartijdigheid, zich voor de geldigverklaring van alle verkiezingen verklaard heeft, tenzij diep ingrijpende onregelmatigheden bij de benoeming dit onmogelijk maakten, en dat zonder onderscheid of de benoemde tot de meerderheid of tot de oppositie behoorde. De verschillende fractien van de kamer hebben reeds gelegenheid gehad, om hare respectieve krachten te meten en wel bij de debatten, betreffende de verkiezingen van een der leden van de liberale meerderheid. Daar het ministerie de geldigheid van de verkiezing volhield, heeft de kamer, met eene groote meerderheid, in denzelfden zin beslist. De geheele regterzijde der kamer zoowel als het aantal leden, die de radicale partij in de kamer vertegenwoordigen, stemden tegen de geldigheid van de verkiezingen. Een der laatste zittingen was gekenmerkt door een incident, dat mede van zeker staatkundig belang is. De voornaamste redenaar van de uiterste linkerzijde, de heer Brofferio, sprak bij die gelegenheid eenige woorden, welke kunnen beschouwd worden als het manifest van de kleine partij, welke hem als haar hoofd erkent. De redenaar namelijk beloofde aan het ministerie de ondersteuning van zijne vrienden, zoo het ministerie open en loyaal op den weg van vooruitgang zou blijven voortgaan. De termen van dit manifest maakten een antwoord der regering gemakkelijk. Zonder dit aanbod aan te nemen of te weigeren, verklaarde de min. van binnenl. zaken, de heer Ratazzi, eenvoudig, dat het ministerie het oogenblik nog niet daar achtte, om zijn programma openbaar te maken; zoodra de kamer geconstitueerd zou zijn, zou het bewind zijne inzigten en zijne politiek kenbaar maken. Alsdan zou de heer Brofferio kunnen uitmaken, of hij al dan niet zijne medewerking aan het cabinet zal kunnen verleenen. De heer Solar de la Marguerite en zijne vrienden van de regterzijde hebben tot dusverre het strikst stilzwijgen bewaard.

De staat der finantien in Sardinie, wordt als zeer ongunstig geschilderd. Het deficit voor het loopende jaar is aanzienlijk. De buitengewone uitgaven, welke in de laatste jaren gedaan zijn (de doorgraving van den Mont Cenis, de werken te Alessandrie en la Spezzia), beloopen ongeveer 15 millioen gl. Men is dus genoodzaakt eene leening te doen. De nieuwe afgevaardigden zullen zich echter tegen ieder voorstel van dien aard verzetten. In dat geval zal het cabinet genoodzaakt zijn af te treden of de kamer te ontbinden.

Uit Madrid wordt als vrij zeker gemeld, dat de Spaansche regering elke verbindtenis, om de bemiddeling van Frankrijk en Engeland aan te nemen in haar geschil met Mexico, als niet meer bestaande beschouwt, indien Mexico de voorwaarden niet aanneemt, welke Spanje vooraf gesteld heeft. Ten gevolge daarvan worden, zoowel in de havens van Spanje als in die van Cuba, de krijgstoerustingen tegen Mexico ijverig voortgezet.

Nopens de wijzigingen, die de Spaansche regering voornemens zou zijn in de wet op de drukpers te brengen, verneemt men, dat zij in de volgende bestaan: Het regt tot de inbeslagneming van dagbladen zou geheel en al afgeschaft worden, terwijl deze maatregel zal worden vervangen door het regt der regering, om elk dagblad te schorsen, dat drie veroordeelingen heeft ondergaan en ten vierden male vervolgd wordt. Verder zou de cautie, die de uitgevers moeten stellen, van 15,000 duros op 6,000 verminderd worden, terwijl iedereen, die jaarlijks 1000 realen (125 gulden) in de belastingen betaald, de bevoegheid zal hebben om uitgever te worden.

De epidemie is te Lissabon eindelijk opgehouden, na er 105 dagen geheerscht te hebben.

Het officieele dagblad van Gotha behelst een besluit, betreffende de zamenstelling van het ministerie, te rekenen van af 1 Januarij e. k. Het ministerie zal namelijk van dien tijd af verdeeld zijn in twee sectien, waarvan eene voor het hertogdom Coburg en het andere voor Gotha, zullende elke der beide sectien in een der twee hoofdsteden gevestigd zijn. De aangelegenheden van algemeenen aard voor beide hertogdommen zullen behandeld worden door die van de twee sectien, welke door den ministerraad voorgezeten wordt.

De landdag van het groothertogdom Oldenburg is den 30sten December door den groothertog geopend geworden.

In de redevoering, waarmede de president van den nationalen raad, de heer Keller, de winterzitting van de Zwitsersche bondsvergadering gesloten heeft, wordt uiteengezet, dat de vergadering, door de herkiezing der leden van het uitvoerend bewind en der regterlijke magt, op eene ondubbelzinnige wijze de toepassing der beginselen van de constitutie van 1848 heeft goedgekeurd en dat zij, door zich in het geschil met Waadt competent te verklaren, het aanzien van den bond heeft gehandhaafd. Voorts verklaarde de president, dat de vergadering, tenzij buitengewone omstandigheden daarin eene verandering mogten brengen, niet voor de gewone zitting in Julij zal bijeengeroepen worden en dat de zittingen aldan in het bondspaleis zullen plaats hebben.

De bondsraad heeft de verschillende portefeuilles verdeeld als volgt: De heer Furrer, president is belast met de leiding van de algemeene staatkunde; Pioda, voor binnenlandsche zaken; Knusel, voor justitie en politie; Frey Hérosée, voor de militaire aangelegenheden; Staempfli, voor de finantien; Fornerod, voor koophandel; Naeff, voor het postwezen.

De Luxemburgsche Stenden hebben den 29 Dec. hunne zittingen begonnen. Reeds dadelijk gaf de verificatie der geloofsbrieven van drie leden aanleiding tot eene hevige oppositie tegen de laatste ordonnantie op de verkiezingen, waarbij zich de merkwaardige omstandigheid voordeed, dat zelfs de minderheid van de kamer, de tegenwoordige kieswet, hoewel niet inconstitutionneel, toch als afkeuringswaardig beschouwde en verscheidene afgevaardigden er geen geheim van maakten, dat zij nooit het mandaat van volksvertegenwoordiger zouden aannemen, wanneer het hun op die wijs werd toevertrouwd. Men heeft tot een adres aan den koning groothertog besloten, strekkende om de intrekking van de laatste wijzigingen in de kieswet te verzoeken.

LAATSTE BERIGTEN.

Rotterdam 7 *Januarij*. Ofschoon niet zoo fel als eergisteren, is de vorst nogtans blijven aanhouden; de binnenvaart is gestremd. De thermometer teekende heden middag op den dag 26° F.

— In een berigt uit *Constantinopel* van den 25sten December leest men, dat de ministers van buitenl. zaken en van koloniën, de heeren Gevers van Endegeest en Mijer, door den sultan van *Turkije*, zijn gedecoreerd.

— Naar al hetgeen men in de laatste dagen uit *Berlijn* heeft vernomen, zal de volmagt van den prins van *Pruissen* hoogst waarschijnlijk verlengd worden. Men denkt dat het besluit, betreffende deze aangelegenheid, voor of even na de bijeenkomst van de kamers bekend gemaakt zal worden.

— De *Daily News* meent in staat zijn een en ander mede te deelen nopens de plannen der Engelsche regering, met opzigt tot de organisatie van het bestuur in Indië. Volgens dit blad zouden de zaken aldaar gesteld worden onder het bewind van een minister der koningin, aan wien een raad van zes leden zou toegevoegd worden met consultative stem. Het leger, dat voor een grooter deel uit Europeanen bestaan zal dan nu het geval is, zal onder het onmiddelijk bewind van de kroon worden geplaatst, terwijl de inlandsche troepen onder de bevelen van het plaatselijk bestuur zullen komen.

— Het *Journal des Débats* meldt, op grond van eene depêche uit *Milaan*, dat de maarschalk Radetzky, den 5den Januarij, aldaar overleden is.

Londen, 9 *Jan*. Volgens The Atlas of *India* van 9 Jan., is de beroemde Fransche actrice Rachel, op 39 jarigen ouderdom, aan eene longontsteking overleden. Naar men beweert, moet zij, weinige dagen voor haren dood, tot de Roomsch-katholieke Godsdienst zijn overgegaan.

— De Shah van *Persie* heeft de verschillende ambassadeurs uitgenoodigd, bij de krooning van zijn zoon tegenwoordig te zijn. Men wil dat de Engelsche minister deze uitnoodiging van de hand heeft gewezen op grond, dat een ander regtmatig erfgenaam van den troon bestaat, die zich thans als uitgewekene te *Bagdad* bevindt.

— Een telegraphisch berigt van Constantinopel deelt het overlijden mede van den grootvizier Mustapha pacha. Het is niet waarschijnelijk, dat zijn dood eenigen invloed op de Turksche politiek zal uitoefenen.

— De quaestie omtrent het Suez-kanaal is in der minne beëindigd en door de Engelsche ambassade worden der bekrachtiging door den Sultan geene zwarigheden meer in den weg gelegd.

Men leest in de *Straits Times Extra* van 16 Febr.

London, Zaturdag 9 *Januarij* 1858.

De commercieele crisis is over. Ongemunt goud en zilver komen van alle kanten, en geld is zeer overvloedig. De handel blijft stil, doch begint ligte teekenen van verbetering te vertoonen.

Er is ontzaggelijk veel gebrek onder de arbeidende klasse in de manufactuur-districten.

Onderpanden rijzen spoedig in waarde, en er is weinig gelegenheid voor geldgebruik in den tegenwoordig gebondenen toestand des handels.

Disconto 6 pCt.

Consols 95 ex disconto voor geld en 95½ voor rekening.

Geen nieuws van algemeen belang.

Groote toebereidselen worden gemaakt voor de bruiloft der Kroonprinses op den 25sten dezer.

Het ministerieele plan voor het toekomende bestuur van Indië, wordt gezegd een Raad te zullen bevatten, met één president en vice-president, die zittingen hebben in de wetgevende vergaderingen.

De Leviathan is nog niet afgeloopen, maar het werk gaat gestadig voort.

De conferentie moet aanstaande maand te Parijs bijeenkomen. De koers op *Calcutta* en *Madras* is 2 s. 2 d. en op *Bombay* 2 s. 2½ d. Zijde ferm tegen een avans van 2 schellingen. Thee vast en hooger. In Indigo wordt niets gedaan.

Van onzen eigen correspondent:

Suez, 20 Januarij 1858.

Hare Majesteits 71ste regiment is nu in *Egypte* op weg naar *Bombay*; de stoomschepen *Punjaub* en *Feroze* hebben den last, om hen over te voeren, en het eerste vertrekt heden met het eerste detachement.

Hare Majesteits 92ste regiment te Gibraltar heeft den last gekregen, om langs den overlandweg, naar *Indië* te gaan, maar de bestemming en het middel van vervoer van *Suez* van dit regiment, zijn ons tot nog toe niet bekend.

Uit *Egypte* valt niets nieuws te melden. Er valt niets van belang voor, buiten het doortrekken van de troepen. Het disconto der bank is tot op 6 percent gedaald, en de ongerustheid in de geldmarkt is grootendeels geweken; onze uitvoer van specie naar het Oosten is veel verminderd. Consols 95.

NEDERLAND.

Rotterdam, 6 *Januarij*. Eindelijk heeft de zachte weersgesteldheid opgehouden en de winter een meer streng voorkomen aangenomen. Sedert twee dagen vriest het zeer sterk, zoodat in den morgen van gisteren het kwik tot op 12° F. was gedaald. Gedurende den dag, bij helder weder en zonneschijn, klom het slechts tot 20° en begon des avonds weder te dalen; heden intusschen is de temperatuur weder wat zachter. De vorst is zoo snel ingevallen, dat men er door is verrast en heeft men op sommige plaatsen de schipbruggen niet meer kunnen wegnemen, niettegenstaande de rivieren met drijfijs bezet zijn. Vele schippers deelen die verrassing, zoodat het te wenschen is, dat de vorst niet aanhoude.

— Als een nieuw bewijs van de bijzondere vruchtbaarheid van het afgeloopen jaar, meldt men, dat een landman onder de gemeente Zwartsluis van hetzelfde land tweemaal hennep heeft geoogst.

— Den 31 Dec. openbaarde zich in den ringdijk van den Aarlanderveenschen polder een natuurverschijnsel, dat tot nu toe nog niet is opgelost. Door een molshoop zag men aanhoudend rook opgaan en bij nader onderzoek bleek, dat de grond heet was en hoe dieper men kwam al heeter werd; de rook verdubbelde en verspreidde eenen onaangenamen reuk. Den 1sten was de damp niet verminderd en namen de rookwolken meer en meer toe; men heeft besloten de werkzaamheden te staken, en er een deskundige over te raadplegen. Het behoeft wel geene vermelding, dat verscheidene inwoners zich over dit natuurverschijnsel beangst maken. Intusschen is het moeijelijk te gelooven, dat in deze streken aan eene vulkanische stof gedacht zou moeten worden en schijnt eerder eene mogelijke veenbroeijing aangenomen te moeten worden.

— Op het kerkhof te Eikenduinen, achter de gewone begraafplaats, ziet men thans, als eenig monument, een wit marmeren opgerigt, waarop met gouden letteren te lezen staat: *Hier rust Setro No. 12, gestorven 23 November* 1857. Dezelfde aanzienlijke dame, die zooveel sympathie voor het lot der Maleische matrozen van de *Twenthe* heeft aan den dag gelegd, heeft ook dit gedenkteeken doen plaatsen op het graf van den Maleijer, die ten haren huize verpleegd en gestorven is.

— Naar men verneemt, is de staats-commissie, tot onderzoek naar de beste middelen voor eene Europesche kolonisatie naar onze Oost-Indische bezittingen, zeer werkzaam.

Gedetacheerd voor 5 jaren bij de inf. in Oost-Indië, den kapt. *A. B. H. Scheff*, van het 1ste reg. inf.; den 1sten luit. *E. J. B. Bol*, van het 2de reg. inf.; den 1sten luit. *W. C. H. Bichholtz*, van het 3de reg. inf.

Vergund aan *J. A. G. A. L. Basslé*, pakhuism. boekh. en scriba bij de factorij van den Nederl. handel op Japan, het aannemen van de onderscheidingsteekenen van ridder 3de kl. van de orde van St. Stanislas, hem door den keizer van Rusland geschonken.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* behelst een keizerlijk besluit, waarbij de senaat tegen 18 Januarij wordt bijeengeroepen. De maarschalk Pélissier is benoemd tot president.

Bij een ander besluit zijn benoemd tot senatoren de heer Leroy-Saint-Arnaud, de admiraal Grivel en de heer Hubert-Delisle. De heer Basaille is benoemd tot staatsraad.

Men spreekt steeds van de mogelijkheid van een besluit, waarbij aan de gebannen generaals zou worden toegestaan in *Frankrijk* terug te keeren, en wel zonder eenige voorwaarden.

— Men spreekt te *Parijs* veel van een brief, dien Madame Georges Sand aan de keizerin zou geschreven hebben tot het bekomen van meerdere vrijheid voor de drukpers. Deze brief moet op de keizerin zulk een indruk hebben gemaakt, dat zij dien aan den keizer ter hand gesteld en hem verzocht heeft, het verzoek in ernstige overweging te nemen. De keizer heeft echter het verzoek kortweg van de hand gewezen.

— Uit *Parijs* wordt gemeld, dat de regering aan 30,000 miliciens verlof heeft gegeven, om huiswaarts te keeren. Daardoor ondergaat het Fransche leger op nieuw eene vermindering.

— Men verneemt met zekerheid, dat voortaan alle staatkundige gevangenen op *Corsica*, in de gevangenis van *Corte*, hunnen straftijd zullen moeten doorbrengen.

ITALIE.

Men schrijft van Rome dd. 15 December. Laatstleden Zondag ochtend heeft de Heilige Vader, bijgestaan door Mgr. Hohenlohe, Aartsbisschop van Edessa, zijn aalmoessenier en Mgr. Marinelli, bisschop van Porphyre, Mgr. Lucien, Prins Bonaparte, tot priester gewijd. De naaste bloedverwanten van den nieuwen priester hebben het genoegen gehad die plegtigheid bij te wonen. Gisteren morgen heeft prins Lucien, in de kerk van Santa Maria in via Lata, zijne eerste mis gevierd, waarbij, behalve zijne aanverwanten, zonder ceremonieel, eenige cardinalen, verschillende prelaten, verscheidene leden van het corps diplomatiek, zeer veel Romeinsche adellijken en eene menigte Italiaansche en vreemde personen van onderscheiding tegenwoordig waren. Na de mis begaven allen zich naar het paleis van Prins Gabrielli in de vertrekken van den nieuwen priester, om hem persoonlijk geluk te wenschen.

— Reeds zijn eenige bijzonderheden bekend geworden van de aardbeving, waardoor het koningrijk *Napels* bezocht werd. De tijdingen uit de provincien luiden verschrikkelijk; tot dusverre kent men nog niet alle bijzonderheden, daar de draden van de telegrafen bijna overal gebroken zijn en de tijdingen slechts langs den gewonen weg ontvangen worden. De zuidelijke provincien hebben het meest geleden. In het noorden des lands kon men er weinig van merken. Atena werd het sterkst geteisterd. De helft van de huizen stortte daar in. Te *Padula* werden ruim 100 huizen vernield. Het aantal dooden in deze beide steden is onbekend. Te *Sola* kwamen drie personen om het leven. Sommige huizen bekwamen groote scheuren. Dit laatste was ook te *Saterno* het geval. Onder de sterk beschadigde gebouwen bevinden zich ook twee kerken en verschillende groote huizen; eene kerk, in de nabijheid van de stad, stortte in en twee personen verloren het leven. Te *Polla* is de verwoesting verschrikkelijk, alsmede te *Auletta*, *Coggiani* en *Patrosa*. Te *Campagna* werden vele huizen beschadigd en te *Potensa* werd groote schade aangerigt. Men zegt dat het aantal dooden en gekwetsten in laatstgenoemde stad zeer groot is. Te *Napels* is men er met den schrik afgekomen. De aardbeving werd daar 's Maandags, even over 10 ure 's avonds, waargenomen. Het waren drie van het Zuiden naar het Noorden gaande golvende bewegingen; de eerste was sterk, de tweede zeer hevig en de derde iets zwakker. De bewegingen duurden ongeveer 10 minuten, waarvan omtrent de helft op de tusschenruimten komt. De schrik, die deze gebeurtenis te weeg bragt, was groot. Alles spoedde zich op straat. Velen, waaronder een groot aantal dames, die zich juist ter ruste wilden begeven, waren in het ligtst mogelijk toilet. De straten leverden een onbeschrijfelijk gezigt op. Overal zag men half naakte menschen, die de lucht met hun geschreeuw vervulden; sommigen lagen op de knieën en baden. Vrouwen vielen in onmagt, anderen rukten zich de hairen uit het hoofd en riepen om hunne mannen en kinderen. De menigte bleef tot 's morgens 4 ure op straat. In den nacht van den 17 op den 18den was alles weder op straat, omdat men eene herhaling van de aardbeving vreesde. Gelukkig werd die vrees niet bevestigd. De regering heeft alles gedaan, om in de provincien hulp te verschaffen. Er moet te *Napels* zelfs in dien nacht veel gestolen zijn. Naar men zegt werd een dief, dien men betrapte, op staanden voet door het volk opgehangen. Men schat het aantal dooden bijeengenomen, op niet minder dan 30,000 zielen.

EGYPTE.

Een particuliere brief van Alexandrie van 6 December berigt, dat de onderkoning van Egypte voortdurend de welwillendste gezindheid omtrent de in zijne staten gevestigde Christen-bevolking aan den dag legt. Zoo heeft hij magtiging tot het opbouwen van verscheidene kerken verleend, aan de broeders der christelijke leer een uitgestrekt stuk grond, om een huis te Cairo op te rigten afgestaan, met vrijlating, om in de onderscheidene katholijke gemeenten scholen daar te stellen, en eindelijk heeft hij verscheidene christen-officieren bij zijn leger toegelaten. Al die handelingen des onderkonings, voegt de *Pays* hierbij, toonen aan, dat hij vastbesloten den weg van hervorming en vooruitgang inslaat.

BRITSCH-INDIË.

Van *Singapore* schrijft men, dd. 6 Januarij: Berigten, onlangs van *Sarawak* ontvangen, gewagen van aanhoudende regens, gedurende verscheidene dagen; er hadden aldaar vele gevallen van cholera plaats gevonden.

— De *Straits Times* van den 6den Februarij zegt: »Het doet ons genoegen te kunnen mededeelen, dat de telegraaflijn tusschen *Point de Galle* en *Colombo* geheel voltooid is en dat dezelve spoedig zal vereenigd worden met de draden, die langs de kust gelegd zijn, van *Tuticorin* tot *Madras*, zoodat wij, via *Point de Galle*, de laatste politieke en commercieele berigten van die plaatsen zullen kunnen ontvangen.

Uit den *Colombo Observer* vernemen wij, dat vier telegrafisten per Hindostan van *Indië* waren aangekomen.

Wij vertrouwen, dat ons plaatselijk bestuur geen tijd zal verliezen, om het Indische gouvernement de noodzakelijkheid voor te leggen eener verlengde telegraaflijn van *Pegu* naar *de Straat*; die verlenging moet geschieden, en, zoo dezelve spoedig en gewillig wordt daargesteld, zal zulks zooveel te beter zijn.

— Dagbladen van *Calcutta* zijn per Fiery Cross ontvangen en loopen tot den 23sten Januarij. De commandeur en chef was te *Futtygurh*, welke plaats gezegd wordt de grondlijn uit te maken van alle operatiën tegen Oude.

De cavallerie had aanzienlijke versterkingen gekregen. *Lucknow* is thans het middelpunt van den opstand, en in die streken hebben de aanvoerders der rebellen aangeboden, om zich, onder zekere voorwaarden, over te geven; doch niets anders dan eene onvoorwaardelijke overgaaf zal aangenomen worden.

De verhooren te *Delhi* gaan voort. De radjah van *Butlubgurh*, die zijne diensten vrijwillig aan *Delhi* gewijd en diens opperhoofd met versterkingen had geholpen, zelfs Mahomedaan was geworden, om zijn patroon genoegen te doen, is schuldig verklaard; hij had vele vrienden, en men had eenigzins medelijden met hem, omdat hij een twintigtal christenen gered had; maar, niettegenstaande dat, werd hij, op den 16den Januarij, als een verrader opgehangen in tegenwoordigheid van H. M's. 60e regiment infanterie en eenige troepen Seikhs. De Radjah van *Jhujjur* is ook verhoord, schuldig verklaard en met het koord gestraft. De koning van *Delhi* zelf zal nu verhoord worden over 19 beschuldigingen, waarop hij zich niet zal kunnen verdedigen; evenwel gelooft men, dat zijn leven zal gespaard blijven.

— Troepen en paarden kwamen in grooten getale aan.

Er bestond groote zwarigheid in het verkrijgen van logies voor de militairen. Om in deze moeijelijkheid te

voorzien, werd, op den 16den Januarij, in de wetgevende vergadering een voorstel gedaan, om het pressen van ambachtslieden en werklieden geldig te verklaren, ter oprigting van gebouwen en andere noodzakelijke inrigtingen van militairen aard, voor de europesche troepen in Indië. Het besluit zoude zes maanden lang kracht van werking hebben. Het is tweemaal afgelezen geworden.

Een gedeelte van het garnizoen van Lucknow was te *Calcutta* aangekomen en met de meeste onderscheiding ontvangen. Het overige is op weg naar die plaats. Lady Canning gaf elke aankomende weduwe een fraai zijden kleed ten geschenke. Niet alleen de militairen, maar ook de andere ingezetenen van *Calcutta* kwamen bijeen, om de overlevenden van den strijd te verwelkomen.

Er was, buiten enkele schermutselingen, niet veel gevochten, en onder deze was er eene, waarin Sir James Outram's krijgsmagt 30000 rebellen terug sloeg, vier honderd der hunnen doodende, tegenover het geringe verlies van zes gewonden.

Op den 16den vond eene andere schermutseling plaats; de rebellen werden door eenen fanatieken Hindo aangevoerd; hij werd gewond en gevangen genomen.

De *Calcutta* »*Englishman*" meldt, dat men het berigt had ontvangen, dat Nana Sahib zich met eene zeer groote krijgsmagt te *Nagode* bevindt, en dat hij voornemens is, *Saugor* te belegeren, tenzij de aankomst van troepen hem noodzaken mogt, om in eene andere rigting te gaan.

CHINA.

De *Hongkong* Government Gazette Extraordinary van 25 Januarij behelst het volgende:

EXTRACT uit eene depêche van Z. E. den opperbevelhebber over de zeemagt, gedateerd van *Hongkong*, 25 Januarij 1858, gerigt aan Z. E. Harer Majesteits Plenipotentiaris enz. enz.

Ik heb de eer uwer Excellentie in originali te doen geworden eene bekendmaking van den Franschen admiraal en mij zelven, houdende dat de blokkade der haven en rivier van *Canton*, op den 10den Februarij a. s., zal worden opgeheven.

Ik voeg daar eene tweede bekendmaking bij, dat de stad en voorsteden voor de vreemdelingen, onder zekere later bekend te maken bepalingen, zullen geopend worden, en gedurende de bezetting door de geallieerden onder de krijgswet zullen verblijven.

I. Wij ondergeteekenden, Schout bij nacht C. Rigault de Genouilly, opperbevelhebber over de zeemagt van Z. M. den keizer der Franschen in *Indië* en *China*, en Schout bij nacht Sir Michael Seymour K. C. B., opperbevelhebber over de zeemagt van Hare Britsc e Majesteit in *Indië* en *China*, verklaren, dat de blokkade der haven en rivier van *Canton*, bevolen bij onze respectieve bekendmakingen van 8 Augustus en 10 December 1857, op Woensdag den 10den Februarij 1858 zal zijn opgeheven.

Gegeven te *Canton*, 25 *Januarij* 1858.

C. Rigault de Genouilly.
M. Seymour.

II. De ondergeteekenden, opperbevelhebbers der geallieerden magten van *Frankrijk* en *Groot Brittannie* verklaren, dat de stad en voorsteden van *Canton*, te rekenen van af den 10den Februarij 1858, onder zekere weldra af te kondigen bepalingen, voor de vreemdelingen zullen zijn geopend.

De opperbevelhebbers verklaren tevens, dat de stad en voorsteden van *Canton* in staat van beleg blijven en zullen blijven gedurende al den tijd, dat zij door de krijgsmagt der geallieerden zullen bezet zijn.

M Seymour, Schout bij nacht, opperbevelhebber van H. B. Majesteits zeemagt in *Indië* en *China*.

C Rigault de Genouilly, Schout bij nacht, opperbevelhebber van de zeemagt van Z. M. den keizer der Franschen in *Indië* en *China*.

C. F. van Straubenzee, Generaal majoor, bevelhebber van H. B Majesteits landmagt in *China*.

— De Mail Stoomer *Ottawa*, kwam, volgens de *Straits Times* van den 6den Februarij, op den 5den te *Singapore* aan, nadat hij *Hongkong* op den 29sten Januarij verlaten had.

Dit blad verhaalt het volgende nieuws omtre t *China*:

In *Canton* was alles stil, en de Chinezen hadden hunne bezigheden hervat.

De geallieerden hadden eene sterke militaire policie daargesteld.

Eene groote menigte koelies werd onledig gehouden met het bergen van eene groote hoeveelheid wapenen, die in de stad waren gevonden. Zij verkeerden in eenen ellendigen toestand. Duizenden Amerikaansche geweren waren gevonden.

De »Mail" zegt, dat Yeh geene toebereidselen hoegenaamd voor de verdediging der stad had gemaakt; dat zulks, na eene raadpleging der Goden, onnoodig was geoordeeld, aangezien deze gunstig over de omstandigheden, en de stad zelve veilig oordeelden.

De Chinezen denken, dat de Keizer eene groote krijgsmagt zal zenden, om ons te verdrijven, zoodra hij hooren zal, dat wij de stad in ons bezit houden.

Yeh is nog gevangene aan boord van de *Inflexible* bij de Bogue.

De Admiraal Seymour is druk bezig met het tegengaan van rooverijen door de Chinezen in de rivier.

De geallieerde Commissarissen houden elken voormiddag eene vergadering in de Audientie-zaal, in het paleis van den Gouverneur, ter bedeeling van het regt.

Te *Hongkong* is de bediende van den heer Glats, op eene verraderlijke wijze, om het leven gebragt geworden, en de winkel van zijnen meester van al het kostbaarste geplunderd, zoo als horologies, enz.

De jongeling, een Franschman, had het tijdelijke toezigt over den winkel, terwijl zijn heer even naar diens woning was gegaan. Er was een Chineesche koelie met hem in den winkel gebleven, en deze heeft waarschijnlijk de geheele zaak bewerkstelligd; de ellendeling is gevat geworden.

In het garnizoen te *Macao* heeft een opstand plaats gevonden, waaromtrent wij later berigten zullen mededeelen.

Tijdingen van *Ningpo* melden het vergaan van de »Catherine Jamieson" van *Hongkong* naar *Shanghae*, met eene lading rijst.

Er liep in *Shanghae* een gerucht, dat *Nangking* gevallen was, en de insurgenten verslagen waren geworden.

De *North China* Herald van den 9den Januarij geeft het volgende berigt omtrent de inname van »*Chin-keang*" en »*Kwachow*".

Gedurende de laatste week hebben wij het volgende berigt gekregen omtrent de inname van *Ching-keang* en *Kwachow*.

Tegen middernacht van den 27sten December werd een algemeene aanval door de keizerlijke troepen op *Chin-keang* gemaakt. De Brigadier generaal Chang-Kwoleang, vroeger een Taepingsch opperhoofd, kwam van den zuidkant in de stad.

Zijne troepen zetten zich uiteen, en staken de huizen, op 14 of 15 verschillende plaatsen, in brand. Zij vermoordden elken persoon, die hun in de stad tegenkwam, zonder in aanmerking te nemen, of zij Taepings, dan wel inboorlingen van de plaats zelve waren, mannen en vrouwen zonder onderscheid, ten getale van 6000 menschen in het geheel.

Op den volgenden dag, den 28sten, rukte de Brigadier-generaal met zijne soldaten voort naar *Kwachow*, aan den overkant der rivier.

Bij het naderen dier stad zag hij, dat de keizerlijke Comangtings of lorchas van *Canton*, 30 in getal, die hij vermeende de bewegingen der Taepings na te gaan, juist met Taepingers overdekt waren. Hij viel ze aan, en nam ze in bezit.

Wij hooren, dat de Taepings van *Kwachow* 300000 tails aan de Cantonsche lorchamenschen (Imperialisten) hadden gegeven, om hen naar *Nanking* over te voeren; maar aangezien Chang-Kwoleang onverwacht was komen opdagen, waren zij in hun plan teleurgesteld geworden.

Hij doodde al de menschen en vernielde de lorchas.

Het bovenstaande is van de keizerlijke zijde bekend gemaakt. Er bestaat echter een verschillend verhaal omtrent de verovering van Chin-Keang en Kwachow; namelijk, dat de Taepings werkelijk de twee steden hadden verlaten, en zich de cantonsche lorchas naar *Nangking* hadden begeven; dat de Taepings 300,000 tails van den keizerlijken bevelhebber Ho-Chun hadden ontvangen, om die plaatsen te ontruimen, en dat omstreeks 6000 Taepings in de lorchas en andere vaartuigen naar *Nanking* waren vertrokken.

De waarheid dezer beide verhalen zal eerlang blijken; er is echter eene zaak zeker, namelijk, dat er zich nu noch in Chin-Kiang noch in Kwa-Chow Taepingers bevinden.

NIEUWS

Op het gebied van wetenschap, handel en nijverheid.

Handel en Nijverheid.

Joyaux des Alpes. — Onder deze benaming vervaardigt zeker goudwerker *Rietman* te St. Gallen (Zwitserland) buitengewoon schoone en smaakvolle voorwerpen uit elpenbeen, welke onder de schoonste bijouterien gerekend worden, die Zwitserland oplevert. De door hem vervaardigde kleine voorwerpen, zooals étuis en doosjes, worden als een voornaam artikel van uitvoer beschouwd.

Een enkele parfumeriefabriek in Frankrijk verwerkt jaarlijks 800,000 pd. oranje-, 60,000 pd. cassiabloeisel, 54,000 pd. rozenbladen, 32,000 pd. jasmijnknoppen, 32,000 pd. viooltjes, 20 000 pd. tuberozen, 16,000 pd lilac, rosmarin, pepermunt, citroenen, thimiaan, enz. Ziedaar eene dier industriën, welke uit het Oosten naar het Westen overgebragt zijn en door de vordering der scheikunde meer en meer uitgebreid wordt. — De aetherische oliën der *Molukken* zijn nog te weinig in de Europesche parfumerie-nijverheid bekend.

Ontdekkingen en Uitvindingen.

Photographie op hout. De fransche graveur *Lallemand* heeft, volgens een schrijven van den Moniteur, het raadsel opgelost, photographien op hout over te brengen, hetwelk op de volgende wijze geschiedt: Nadat het hout slechts met de oppervlakte op een oplossing van aluin gelegd en gedroogd wordt, bestrijkt men met een dashairig penseel alle vlakten met een zeep, zamengesteld uit gelatien en aluin. Is dit behoorlijk gedroogd, dan wordt de vlakte, die het beeld opnemen moet, eenige minuten lang op zoutzuur Ammoniak gelegd. Men laat het vervolgens droogen en doopt het hout in salpeterzuur zilver van 20 procent. Nadat het hout gedroogd is, appliceert men een clicté op glas of papier door middel van een daartoe vervaardigd raam, waardoor men den voortgang der reproductie na kan gaan. Is het beeld tot een gewenscht punt genaderd, dan fixeert men het door middel van een goed bad van saturé d'hyposulfite de soda. Eenige minuten zijn voldoende tot volkomene vasthechting, waarop het na vijf minuten wordt afgewasschen.

Blaauwe Hortensia's. Volgens een berigt van den Graaf Medici Spada aan de uitgevers van de Revue horticole, kan men, op eene zeer eenvoudige wijze, aan de Hortensia's elke begeerde schakering van blaauw mededeelen. Men bestrooit daartoe de planten, vóór dat zij in groei geraken, met poeder van roomschen aluin, in grooter of kleiner hoeveelheid, naarmate men een donkerder of lichter blaauw begeert. Deze bewerking kan een paar malen worden herhaald, om de sterkste kleur te verkrijgen. Het licht zelf schijnt op deze kleurverandering geen invloed uit te oefenen.

Natuurkunde en Reizen.

Gutta percha. — Te Suriname wordt uit den Sapotillier, wiens eironde vrucht men Sapote of ook wel breiappel noemt, een der beste Gutta-percha-soorten gefabriceerd. Daar de Savanen soortgelijke boomen in menigte bezitten, zal men vooreerst niet behoeven te vreezen voor gebrek aan Gutta-percha, vermits dit, door de Nederlandsche scheepvaart, in menigte zal aangevoerd kunnen worden.

Tegenwoordige bevolking der aarde. — De gezamentlijke bevolking der aarde bedraagt, volgens den almanak der Vereenigde Staten, 1,055,942,402. Daarvan komen op Azië en hare eilanden 626 millioen, Afrika 100 millioen, Europa 269,517,521, Amerika 67 millioen, Australië en hare eilanden 1,240,000 en Polynesie $1^1/_2$ millioen.

— *Geraamte van een antediluviaansch dier.* Eenige dagen geleden is, in de nabijheid der stad Doesburg, op eene zandbank in de rivier de IJssel, gevonden en opgegraven het heupbeen met het slotstuk van een viervoetig dier, van eene meer dan buitengewone grootte, hebbende eene lengte van 95 Nederl. duimen en een gewigt van ongeveer 23 Ned. ponden; — deskundigen beweren, dat dit overblijfsel niet kan afkomstig zijn van eenige tot dusverre bekende en in leven zijnde diersoort, daar deszelfs afmetingen en gewigt in verhouding zouden staan tot een van ettelijke duizende ponden zwaarte, zooals er thans geene worden gevonden. —

Gezondheidsleer.

De werking van pijnverdoovende middelen. De Fransche geneesheeren Foucher en Bonnet hebben hun onderzoek naar de pijnverdoovende middelen in eene verhandeling openbaar gemaakt. Het verkregen resultaat komt in het kort hierop neder, dat: 1°. zwavelaether, chloroform en amylen de eenigste middelen zijn, welke bij het inademen volkomen verdooven en de werking van de pijn gevoelloos maken; maar 2°. is amylen slechts dan een krachtig pijnverdoovend middel, wanneer men verhindert, dat het met atmospherische lucht in aanraking komt. Deszelfs invloed op andere functies, hoofdzakelijk op de ademhaling, is evenzeer niet zonder bedenking en dikwerf heeft het onaangename storingen ten gevolge; 3°. deze schadelijke gevolgen heeft de chloroform niet terwijl het tevens even pijnverdoovend is; 4°. bij uitwendige toepassing werken al deze middelen noch algemeen, noch slechts pijnverdoovend, maar zijn in dat geval in alle opzigten onschadelijk.

Arithmetica en Logica.

612 meer dan 1200. — Zeker uitgever van een nieuw opgerigt dagblad tracht, in eene *Circulaire aan den Handel* op Java gerigt, H. H. kooplieden wijs te maken, dat zijne *Courant* **612** Inteekenaren telt, en om die reden in meerdere handen komt dan een ander blad, dat **1200** abonné's mag tellen. Zoude een lesje in de cijfer- en redeneerkunde, (want aan opzettelijke kwade trouw mogen wij immers niet denken?) voor dien uitgever overbodig moeten geacht worden?

Ingezonden Stukken.

Boekbeschouwing.

Boeginesche Poezy.

Wij ontvingen dezer dagen een klein boekje, dat, om meer dan een reden, belangrijk is. Het is getiteld: *Boegineesch heldendicht op Daeng Kalaboe, waarin onder andere de dood van den ambtenaar T. Baron Collot d' Escury en de zegepraal der Hollandsche wapenen bezongen worden. Voor het eerst uitgegeven en vertaald door dr. B F. Matthes, Predikant en Afgevaardigde van het Nederlandsch Bijbelgenootschap, gedrukt bij Muller, Schmidt en Co te Makassar.* De inhoud bestaat uit de Inleiding (9 bl.), den Boegineschen tekst in Boeginesche karakters (13 bl.), en de Vertaling (21 bl.), te zamen 43 bladzijden.

In de Inleiding geeft de vertaler een kort overzigt van de gebeurtenis, die het onderwerp van het gedicht uitmaakt, als welks vervaardiger, in eene noot aan het slot van het werkje, wordt genoemd de Boeginees *Abdoe-r-rasjied*, die het, op last van den regent van *Labakang*, zou hebben zamengesteld. Het gedicht zelf beschrijft het verzet van *Daeng Kalaboe*, dat met zijnen dood eindigde. Wij noemden het werkje in meer dan een opzigt belangrijk. In de eerste plaats komt het ons belangrijk voor, omdat het, voor zoo ver ons bekend, het eerste stuk is, dat, door de pers openbaar gemaakt, den beoefenaar der Indische talen een denkbeeld kan geven van Boeginesche poezy. En waarlijk dit korte stukje doet ons naar meer verlangen. Hoezeer eenige aan het volk eigenaardige uitdrukkingen onze Westersche denkbeelden mogen kwetsen, men zal er betrekkelijk veel in vinden, dat gunstig getuigt voor het dichterlijk gevoel van den Boeginees, dien wij nog zoo gewoon zijn als een verachtelijk roover, een zeeschuimer en een hardnekkig vijand der Europeanen te beschouwen. De aandoening van de jonge weduwe van den gesneuvelden *Daeng Kalaboe* is toch niet zonder gevoel geschetst. Men oordeele zelf.

«Treurende en weeklagende zeide zijne gade, de in «goud gevatte parel, het land van *Lappakadjeng* vaar«wel. Omgeven van al de haren, spoedde zij zich naar «het hoog gebergte, naar ontoegankelijke wouden. En «al mogten hare teedere voeten, even als die der an«dere haar vergezellende prinsessen, vroeger niet ge«woon zijn, om op den ruwen grond te treden, thans «liepen zij den ganschen nacht zonder verpoozing door. «Toen de zon, die vervangster van den nacht, weder«om boven het gebergte zich vertoonde, en haar licht «in het Oosten verspreidde, bereikte de arme gade het «land van *Dengeng-dengeng*. Daar vertoefde zij «voor eenige oogenblikken met de haren, om wat uit«terusten, en zich te verkwikken door het drinken van «een teug zoet water, door het eten van wat rijst, (zij, «die thans niets meer in de wereld bezat), dewijl de «ontelbare schatten van den dierbaren ontslapene alle «vernield of verstrooid waren.

«Toen trok zij wederom verder, zij de in goud ge«zette parel van den jeugdigen haan, die zijn geboor«tegrond met gindsche gewesten had moeten verwisse«len. Zoo liep zij voort, tot dat zij *Gattarang* bereik«te, geheel overstelpt van angst en van droefenis, zij «de teedere wederhelft van den gevallen held, eener «wassende maan in jeugd en schoonheid gelijk. Ter«stond rees de Bestuurder van *Gattarang* op van zijn «zetel, en beval, dat al zijn volgelingen te zamen zou«den komen, om tot verkwikking en versterking van «de in goud gezette parel des ontslapenen, rijst in me«nigte op het vorstelijk paleis bij één te brengen.

«Weeklagende en treurende liet zij in dezer voege «zich hooren: «Neen, hij was een vader, die zich om ««zijn kroost niet bekommerde, waarom liet hij het ««anders onmeedoogend als weezen achter?" —

«Dan weder herinnerde zij zich, hoe hij door 's He«mels beschikking als 't ware met blindheid geslagen was, «eene blindheid zoo groot, dat hij het licht van den «dageraad van de duisternis des nachts niet meer kon «onderscheiden."

««Nooit had zij gedurende haar huwelijk eenige on««eenigheid met hem gehad. Waarom had hij haar ««verlaten, henen gaande naar de gewesten daar boven?"

«Dan weder riep zij voor haar verbeelding terug de «door niets gestoorde genegenheid, die zij steeds van «haar alom met roem bekenden echtgenoot had mogen «ondervinden, zij, die de volle maan in schoonheid «evenaarde, zij, die als hij, op echte vorstelijke afkomst «roemen mogt." —

Wijders achten wij het werkje belangrijk, als het eerste voortbrengsel van eene boekdrukpers te *Makassar*.

De uitvoering is zeer goed, zelfs fraai.

Bovenal verdient vermelding de Boeginesche type, waarmede de oorspronkelijke tekst gedrukt is. Dit is dezelfde type, waarvan wij proeven gezien hebben, die, onder toezigt van den Hoogleeraar *S. C. Millies*, voor het Nederlandsche Bijbelgenootschap door den Heer *N. Tetterode* te *Rotterdam* zijn gegraveerd en gegoten. Deze letters zijn oneindig fraaijer en hebben, veel meer het eigendommelijke van het Boeginesche schrift, dan die welke in 1854 ter Keizerlijke en Koninklijke Hof- en Staatsdrukkerij te *Weenen* zijn vervaardigd.

Van deze kostbare maar op eene uitstekende wijs volbragte onderneming van het Nederlandsche Bijbelgenootschap, hebben wij nu, in het Heldendicht op *Daeng Kalaboe*, het eerste resultaat voor ons liggen. Moge het spoedig door meer andere gevolgd en daardoor de weg gebaand worden tot meer algemeene kennis van de zuidelijke Celebesche talen, het zekerste middel, om ook daar beschaving en nijverheid te bevorderen. Den Heer Dr. *B. F. Matthes* komt de eer toe, op dien weg de eerste schrede te hebben gedaan.

Redactie.

Losse gedachten over vrijheid van verkeer.

(*Vervolg.*)

Men klaagt over mededinging, maar is gebrek aan veelzijdige kennis niet ook eene oorzaak van een groot aanbod van half-bekwamen en van de geringe belooning, die den ondergeschikte, in menig bloeijend vak van vertier zelfs, toegekend wordt, die dezen dwingt een zelfstandig bedrijf te kiezen, hoe armelijk ook vaak zijn bestaan zij, en hoe zeer ten nadeele van den oudere in het vak, nu de nieuwe concurrent den scherpen prikkel des hongers gedurig achter zich gevoelt, die wel tot goedkoop, dikwijls te goedkoop werken, noodzaakt. Maar van waar dan die magt van vreemdelingen, die onze kantoren vullen, en waarvan een groot gedeelte een loon geniet, waar menig inboorling te vergeefs naar hunkert? Omdat de Duitscher bijv. beter Duitsch kan schrijven dan de Hollander, ziedaar de natuurlijke oorzaak, zoo antwoordt ons misschien menigeen, half glimlagchende over onze onbekookte vraag. Toch is dat antwoord nog zoo afdoende niet, want wij ontkennen, dat niet menig Hollander voldoend Duitsch kent en schrijft, om den post van correspondent op zich te kunnen nemen, waarvan de voorbeelden in onze groote handelsteden makkelijk zijn aan te wijzen. Maar groot is het aantal der zoodanigen niet, en wij beroepen ons alleen op dit bepaalde feit, om te bewijzen, hoe zelfs in een land, waar de handel op Duitschland zoo aanzienlijk is als in het onze, hoe daar toch kennis van eene zoo algemeene bekende taal als het Duitsch, niet voldoende en algemeen genoeg gevonden wordt, om in de bestaande behoefte aan goed-geschoolde Duitsche correspondenten te voorzien. En wijst men er de jongelieden op: velen halen onverschillig de schouders op, en achten die kennis onnoodig, *omdat*, let wèl, *omdat* daarin voorzien wordt door vreemdelingen, 't geen immers juist eene groote griet in hunne oogen is, wanneer deze goede betrekkingen bekomen, waar zij te vergeefs naar hunkeren. In Engeland is het evenzoo gesteld. Britsche eigendunk weerhoudt den verwaten eilander vreemde talen te leeren, maar tot zijne welverdiende straf is dan ook de geheele handel met het Vasteland uit zijne handen gerukt en in die der vreemdelingen overgegaan.

Het bovenstaande zij een klein maar sprekend staaltje, hoe den inboorling nog menig middel van bestaan aangeboden wordt, waartoe niets dan kennis, en nog wel, eene zoo ligt-verkrijgbare kennis gevorderd wordt. Verbeter het onderwijs, of verschaf den knaap de gelegenheid, om eer hij de kantoorkruk bestijgt, zich bepaald in datgene te oefenen wat in zijne nieuwe loopbaan van hem gevorderd wordt, en de klagten over moeijelijkheid, om tot een bestaan te geraken zullen meer en meer afnemen. Is een voldoende grond gelegd op de gewone school, om vaardig het koopmansschrijven magtig te worden, zoo als de handelaar dat noodig heeft? Is de geografische kennis, zelfs nog maar van onze eigene Overzeesche Bezittingen, toereikende bij onze jongelieden, om ook zonder hulp van kaart of globe dadelijk te weten, waar een schip aangekomen of van waar gepraaid is? Is goederen-kennis, hoewel dan nog oppervlakkig, toch het eigendom van den jongman, die in den ruil van die goederen een bestaan wil zoeken? Beginselen van natuurkunde, van chemie, van staathuishoudkunde, liggen ze als vaste grond bij hem, wanneer hij de school verlaat, zoodat de vreemde wereld waarin hij komt, voor hem geen onbekend terrein is, daar hij den sleutel heeft tot vele schijnbare geheimen, die hij echter door het geleerde spoedig doorgrondt?

Vrijheid van verkeer dwingt tot zelfregering bij den mensch. En hoe is die mogelijk, als kennis ontbreekt? De wijze van handeldrijven en van fabriceren is veranderd, sedert de stoom op alles is toegepast. De afstanden zijn verkort, de geheimen zijn ontsluijerd, maar de behoeften zijn vermeerderd. Wat vroeger den mensch voldeed, laat hem nu onbevredigd. De menschelijke geest spitst zich om het bestaande te verbeteren, en de drang doet het vroeger als onmogelijk beschouwde weldra eene overbekende zaak zijn. De vernietigingskrijg tegen alle uitsluiting en bevoorregting verbreidt zich over den geheelen aardbodem, en vruchteloos is alle tegenstand. Alom is die leer van vrijheid van verkeer gepredikt, en alleen in het huldigen van haar is nog behoud te vinden. Alleen eigen arbeid voorziet voortaan in eigen onderhoud.

Is dat ook op Nederland toepasselijk? Wie die er aan twijfelt! Let op onzen handel. Sedert Noord-Nederland niet langer ten behoeve van België eene nijverheid kunstmatig behoeft aan te kweken door beschermende regten, die onzen handel ten val dreigden te brengen, is ons tarief langzamerhand gezuiverd van vele belemmerende bepalingen; maar uitgebreid werd daarentegen de bescherming aan den Javaanschen handel verleend. Het cultuur- en consignatie-stelsel zouden Neêrland in kwistigen overvloed verrijken met de schatten, die Java's weelderige natuur zoo mildelijk opbrengt. En dat doel is bereikt, ten volle bereikt. Afgesneden als het verkeer tusschen Java en den vreemde bijna genoemd mag worden, zoowel door hooge beschermende in- als uitvoerregten, was het een ruim jagtveld, waarop alleen de Nederlander naar hartelust mogt jagen; wat de vreemdeling er nu en dan van wist te verkrijgen, was het werk van den strooper, want hoe dikwijls geschiedde dat op ongeoorloofde wijze, nu hooge regten den sluiker ten lokaas waren. Ongekend groot was weldra de opbrengst van velerlei artikelen, uitnemend geschikt voor den Europeer, en in onverwachte hoeveelheden stroomden ze naar de Nederlandsche markten. Ongenoegzaam was het aantal bodems in het Moederland, om die schatten daarheen te vervoeren, en was het uitloven van hooge vrachten niet het gereede middel, om in die behoefte te voorzien? Schip op schip liep dan ook weldra van stapel, en de eene verzekerings-maatschappij vóór en de andere na, was al spoedig opgerigt, om de eigenaars van die bodems en van die ladingen voor de mogelijke verliezen op zee te vrijwaren. De handelaar, die vroeger zelf zijne producten uit den vreemde ontbood, zag al ras in, dat de verkoop van de Oost-Indische goederen aan zijn Duitschen nabuur hem een veel rijker veld ter bearbeiding opende; hij bragt dus zijne zaken van eigen handel over op het terrein van tusschen-handel. Wat al moeite en arbeid, om die steeds grooter hoeveelheden der meest vreemdsoortige tropische voortbrengselen te sorteren en te schiften en aan den man te brengen! Wat al rijke bron van voordeel dus voor den makelaar! De Nederlandsche Handel-Maatschappij, aanvankelijk opgerigt met de Titanstaak om het groote raadsel te beantwoorden, aan welks oplossing van den eersten koopman af tot den laatsten voorzeker toe — de toekomst is ons daarin geen geheim meer — werkzaam was en blijven zal, het zoeken en vinden van dien bepaalden handel, welke waarlijk voordeel geeft, had tot nog toe maar volstrekt niet tot die oplossing kunnen komen. Maar nu was het geheimschrift ontcijferd, zij zelve zou de daad bij het woord voegen en: vereenigd met eigen voordeel, tevens een ieder rijk maken, die niet verblind genoeg was door eigenwaan, om nog in zelfberaamde ondernemingen voordeel te zoeken, maar die verstandig genoeg was, om mede zijnen gouddorst te lesschen uit dat Danaïdenvat van winsten, waarover zij bijna uitsluitend te beschikken had. Welk vreemdeling had vroeger ooit zulke massale hoeveelheden van allerlei producten in weinige uren tijds door den hamerslag des afslagers, aan koopers van heinde en verre, in de enge vergaderzaal vertegenwoordigd, verdeeld gezien, en wie misgunde den afgetobden handelsman de zalige rust, welke hem nu weder tot aan het houden eener even groote, misschien nog grooter veiling toegestaan werd! Nu geene klagten meer, nu niets dan jubelkreten, want Neêrland is gered door het rijke Java, dat millio[...] in zijne schatkist opeenstapelt, zoodat niet langer [...] angstvallige en bekrompene zuinigheid bij 's Lands [...] gering bestuur behoeft voor te zitten, maar ook da[...] milde hand ruimschoots hare rijke gaven om zich h[...] kan strooijen, terwijl alles wat in handel, scheepv[...] en nijverheid zich beweegt, met ongekenden bloe[...] voorspoed prijkt!

En wie na menigen rijken oogst te hebben med[...] maakt, in stille rust het overige zijner levensdagen w[...] slijten, hoe heerlijk eene gelegenheid boden alle Be[...] ringen hem als om strijd daartoe aan! Tegen eene [...] lijke vergoeding leenden zij het kapitaal van den [...] die verlegen was, op hoedanige wijze daarvan re[...] zonder arbeid evenwel, dat was de hoofdvoorwaa[...] te bekomen zijn zou. Een nieuwe stand ontstond [...] zamerhand in de maatschappij, vroeger wel bekend, [...] toen een dwerg, vergeleken bij den reus waarto[...] nu was opgegroeid, en er ontstond een handel in f[...] sen, die in veel korter tijd en met oneindig minder [...] nis en met luttel arbeid, hoe heerlijk! voor duize[...] een middel van onderhoud werd. Daarenboven, [...] enkel de kans op het verdienen van dat waarlijk [...] moeijigend schamel *dagelijksch brood*, gewoonlij[...] prijs van den handelaar voor al zijn tobben en slo[...] werd door dien fondsenhandel geopend, maar de [...] wat betere kans, om in weinige dagen een vermoge[...] winnen, grooter dan de fortuinen van eene massa [...] lui te zamen, met al hunne schepen en goedere[...] schuldvorderingen, en hoe hun lastige omhaal meer [...] heeten. En zouden die fondsen niet een even [...] onderpand zijn als de koffij en de suiker, die de [...] delaar in zijne magazijnen heeft, zoolang de wel[...] nu immers tot zoo hoogen trap gestegen, aan het [...] verzekerd wordt door wijze wetten, die niet dwa[...] aan den vreemdeling wegschenken wat de ingezeten[...] noodig heeft, aan den onbekenden man van daar [...] ten dezelfde regten toekennende als aan het kind [...] den huize?

(*Wordt vervolgd*). ***Redac[...]***

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der schepen*	*Gezagvoerder*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Febr.	19	Ned.	bark	Johanna Maria	M. A. Overgaauw	Soerabaija	10 Jan.	J. Cezard en co.
»	20	Hanov.	»	Munster	G. Kok	Australie	15 »	E. Moormann en co.
»	21	Ned.	»	Koophandel	H. de Boer	Amsterdam	24 Oct.	B. Kopersmit en co.
»	»	»	»	Vereeniging	E. Groeneveld	Londen	20 Sept.	Maclaine Watson en co.
»	22	N. I.	stoomsch.	Koningin der Nederl.	E. Lewis	Singapore	16 Febr.	
»	»	»	»	Palembang	H. J. Roseboom	Soerabaija	18 »	W. Cores de Vries
»	—	Ned.	bark	Antoinette Petronella	Voorendijk	Sidney		B. Van Leeuwen en co.
»	—	»	»	Mentor	Duinker	Amsterdam		E. Moormann en co.
»	—	»	»	Zeepaard	Biesthorst			B. Kopersmit en co.
»	—	»	schip	Kosmopoliet	Bouten	Samarang		
»	—	N. I.	bark	Djoedool Hair	Sech Basbai		20 Jan.	B. J. Jacobs
»	—	»	»	Moelkoel Bahar	Bakreso	Palembang	18 »	D. N. Buijs en co.
»	—	Eng.	schoen.	Emely en Jane		Sidney		Hunter Houghton en co.
»	—	»	brik	Robin Graij	Dick	Melbourne		Adam en co.
»	—	Old.	»	Helvetia		»		E. Moormann en co.
»	23	N. I.	stoomsch.	Padang	Schippers	Sum. Westk.		W. Cores de Vries
»	»	»	»	Banda	Hugenholtz	Soerabaija		

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Febr.	20	N. I.	bark	Java	Worthington	Soerabaija
»	—	»	»	Cheribon Packet	Massingham	Billiton
»	—	Eng.	»	Princes Alice	Hell	Soerabaija
»	—	Sard.	»	Calipso	Gastiller	Singapore
»	—	Eng.	brik	Lord Montgomery	J. C. Gilbert	Soerabaija
»	—	N. I.	bark	Lachmadie	Sech Jamaui	Banka en Billiton
»	23	»	stoomsch.	Palembang	Roseboom	Sam. Soerabaija
»	—	Ned.	bark	Henriette Geertruide	F. de Boer	Amsterdam
»	—	N. I.	»	Generaal Michiels	D. de Wilde	China

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	bark	Zeenimph*	E. Orré.	Ned. via Soerabaija	Hanger en Schuurman.
„	schip	Minister van Hall	O. de Haas	Ned. via Tjilatjap	
„	„	Nederland*	P. Van den Berg.	„ Samar.	
„	brik	Zwaluw	H. Uitermark.	Samarang	
„	bark	Australie	D. B. Juckems	Padang	
„	„	Zeevaart*	H. G. Biesthorst.	Sam. en Soerabaija	
„	„	Sara Alida Maria*	Stapert	Amsterdam.	B. Kopersmit en co.
„	schip	Eclipse*	Doeksen		
„	bark	Koophandel*	H. de Boer		
„	schip	Kosmopoliet*	Bouten	Dordrecht	
„	schoen.	Sephir*	N. J. de Vries	Rotterdam	Reynst en Vinju.
„	schip	Jason*	J. Lourens		
„	„	Europa*	J. G. Tromp	Rotterdam	
„	bark	Concurrent*	de Witt		van Ommeren Rueb en co.
„	„	Hendrika*	van Aalburg		„
„	„	Johanna Maria	Overgaauw		„
„	„	Mentor	Duinker		E. Moormann en co.
„	„	Antonia Petronella*	Voorendijk		B. van Leeuwen en co.
„	„	Vereeniging*	Groeneveld	Soerabaija	Maclaine Watson en co.
„	schip	Doctrina et Amicitia	P. Haagman		de Weerdt Ruyl en co.
Nederl Ind.	schoen.	Bintang Batawie	Meijer	Singapore	D. N. Buijs en co.
„	„	L'Union vroeg. Highlander	Van de Pol	Cheribon	
„	bark	Moelkoel Bahar*	Bakreso		
„	„	Noorban	Said Alie bin Djin.	Banka	
„	„	Atiatool Rachman*	Sech Bafadel	Banka	B. J. Jacobs.
„	„	Djoedool Hair*	Sech Basbai	Samarang	
Fransch.	schip	Manuel*	Rangin		C. Bahre en G. Kinder.
„	„	La Jeaune*	Toulouse		
Engelsch.	„	City of Palaces*	P. Jones.	Hongkong	Maclaine Watson en co.
„	brik	Equator*	D B Burnes		E. Moormann en co.
„	schip	Alexander John Kerr*	Hadjie Baandjie		B. J. Jacobs.
„	brik	Robin Graij*.	Dick		Adam en co.
„	„	Alexander*	A. Davidson		Hunter Houghton en co.
„	„	Harvest Stome			
„	brik	Ocean Bride.		Sam. en Banjerm.	D. N. Buijs en co.
Amerik.	schip	Cristal Palace*	B. J. Simmons		Paine Stricker en co.
„	„	R. B. Torbes*	C. Ballard		
„	„	Indiamen*	W. Smith	Amerika	Maclaine Watson en co.
Zweedsch.	bark	Maria Theresia.	Lindström.	Zweden.	Busing Schröder en co.
„	brik	Atalante	A. E. Sohlberg		Tokus Vogel en co.
„	schip	Prins Carl*	John Tarras	Stockholm	J. Cezard en co.
„	bark	Maria Charlotte	J. W. Smidth		
„	„	Else*	W. Kruse	Nederland.	Metzendorff Wilmans en co.
Meckel.	„	Joh. Kepler*	J. Janssen	China.	
Hamb.	brik	Bonito*	Lafrenz		C. Bahre en G. Kinder.
Hanov.	bark	Adele			Paine Stricker en co.
„	„	Munster	G. Kok		E. Moormann en co.
Old.	„	Helvetia*			

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

TWEEDE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 24 Februarij 1858, No. 16.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 20sten t/m. den 23 Febr. 1858.

Met het Ned. schip *Willem Kroonprins der Nederlanden*, kapt. *[illegible]*, de heer *S. Joung* en *familie*, van *Liverpool*.

Met de Ned. bark *Koophandel*, kapt. *H. de Boer* de heer *P. [illegible]lte* en *familie*, van *Amsterdam*.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden* kapt. *E. [illegible]*, de Majoor *Nieuland*, de Resident *Nieuwenhuizen*, de heeren *W. K. van Cherante*, *W. Ebbs*, *Stein Parvé*, *Haupt*, *de [illegible] Kops* en *familie*, en 2 *Militairen* van *Singapore*, *Riouw* en *[illegible]*.

Met het N. I. stooms. *Palembang*, kapt. *H. J. Roseboom*, de Majoor *Eetwick* en *familie*, de kapt. *Brongers*, de heer *Frank* en *[illegible]*, de heeren *du Puy*, *Lanoy*, *Smit*, *Batenburg*, *Beer*, *Cas[illegible]*, *Broez*, *Wermuth*, *Beresteyn*, *Farenbach*, *Andreas*, *Oosterhoff*, *Heiminge*, *Beynon*, *Bisson*, *Westgurth*, *Meyer*, *Stoltman*, *Mad. du Bray* en *Z. M. troepen* van *Soerabaya*, *Samarang* en *Cheribon*.

Met de Ned bark *Mentor*, kapt. *Duinker*, de kapt. der inf. *van Berg*, detach. komdt, benevens de 1e luit. *Haffle*, de offic. van gez. 3e kl. *Langerveld* en den paarden-arts *Roberts* en 100 man suppletie troepen van *Amsterdam*.

Kort Handelsberigt.

ROTTERDAM, 7 Januarij.

Het jaar 1857, hetwelk achter ons ligt, was voorzeker een der merkwaardigste in de geschiedboeken des handels, en ofschoon voor velen een terugblik daarop zonder twijfel zeer pijnlijke gewaarwordingen zal te weeg brengen, is het niet minder zeker dat voor het algemeen uit eene naauwkeurige beschouwing der daarin voorgevallen oorzaken en gevolgen wijze lessen voor het vervolg te putten zijn, welke men mag hopen dat de handelswereld ten minste voor eenigen tijd zullen behoeden voor de herhaling eener catastrophe als die, onder den invloed waarvan onze markt ook thans nog kwijnende is. — Want ofschoon ook, zoo als wij in onze vorige aanstipten, het *financieel* op de hoofdplaatsen van Enropa teekenen van beterschap geeft en zulks ook nu in toenemende mate het geval is — zoo als het minder voorkomen van faillieten, trapsgewijze terugkeer van vertrouwen en dientengevolge ruimere geldmarkten en lagere disconto's bewijzen, — zoo is helaas tot nog toe weinig te bespeuren van den gunstigen invloed, welken men zich hiervan op onzen waren-handel beloofde. En inderdaad is het ook niet te verwonderen, dat houders zoowel als koopers nog altijd met de grootste omzigtigheid te werk gaan en zich na eene zoo geduchte les als men hertelings heeft gehad, niet zoo spoedig door eene schijnbare beterschap laten wegslepen. Men moet niet uit het oog verliezen dat men nog onbekend is met de gevolgen, welke de in Europa en Amerika plaats gehad hebbende rampen zullen hebben [illegible] Atlantischen Oceaan, [illegible] gemoet ziet; [illegible] van [illegible] op [illegible] op eene [illegible] wijze in Europa zullen weerkaatsten.

Voor en aleer men hieromtrent de zekerheid zal hebben verkregen, beschouwen wij dus den storm hoewel bedaard, nog niet voorbij en verwachten zij niet dat de handel tot een natuurlijken gang zal terugkeeren. Hieronder versta men echter niet den terugkeer der, door dolzinnigen speculatie-geest buiten alle grenzen opgedreven, hooge prijzen, welke vóór de [illegible] zoo als de verhouding tusschen verbruik en productie, gegronde waarde.

Op dit oogenblik verkeert onze markt dus nog in eenen zeer weifelenden toestand, waarin het moeijelijk is eene bepaalde waarde van eenig artikel op te geven, daar de omzettingen zich bepalen tot kleinigheden voor consumptie en gedwongene verkoopen van partijen, welke tot boedels behooren, die gelikwideerd moeten worden, of waarop de voorgeschotene gelden om de verminderde waarde worden ingetrokken.

Koffij. Reeds spoedig na Nieuwjaar nam de vraag voor goed ord. *Java* op eene waarde van 33 à $33\frac{1}{2}$ c. zeer toe, doordien men ingevolge van den ongunstigen oogst van 1856, eene vermindering in de aanvoeren van Java verwachtte en de afleveringen van Maatschappij Koffij in de jaren 1853—56 genoegzaam schenen te bewijzen, dat het verbruik dezer soorten in plaats van op eenen hoogeren prijs geringer te worden, integendeel nog was toegenomen. De kooplust werd nog ondersteund door eenen voor verzendingen naar den Rijn gunstigen waterstand en zachte weersgesteldheid, zoodat de handel voortdurend vrij levendig bleef met eene sterke neiging tot vooruitgang, tot de voorjaars N. H. M. veiligen, waarin de waarde tot op 36 à $36\frac{1}{2}$ c., voor goed ordin. steeg. Te oordeelen naar de daaropvolgende aanzienlijke afleveringen, deinsde de consumptie niet voor deze plotselijke verhooging terug; doch de daaropvolgende trapsgewijze vooruitgang, welke den prijs tegen het einde van Junij op $43\frac{1}{2}$ c. bragt, deed eindelijk in vele streken het oog op de lagere soorten vallen ter vervanging der Java-Koffij, welke van dien tijd af tot aan de herfstveilingen bij zeer kleine disponibele voorraden in eenen geheelen stilstand verviel. Te oordeelen naar de afleveringen van September tot de voorjaarsveiling, welke in 1855—1856 573,800 balen en in 1856—1857 654,000 bn. bedroeg, waren de kwantiteiten der najaarsveilingen van 573,196 bn.; benevens die der ceelen van 43,719 bn. te zamen 616,915 bn. in het geheel niet te groot voor de behoefte tot de voorjaarsveilingen in 1858; en hierop gegrond liep de veiling te Rotterdam op 31 Augustus van 191,360 bn., dan ook zeer goed af tot 41 à $41\frac{1}{2}$ c. Er was echter geen genoegzame kooplust om ook de in Amsterdam in veiling gebragte 343,289 bn. af te zetten en daar de N. H. M. bekend maakte dat zij niet dan in verhouding der Rotterdamsche prijzen wilde realiseeren, vonden slechts ca. 167,030 bn. koopers, terwijl het overige benevens de hoeveelheid van 38,546 bn. te Middelburg werd opgehouden. Wel is waar werd men eenigzins gerustgesteld door de bekend gemaakte bepalingen der N. H. M. dat dezelve met het opgehoudene niet dan met eene verhooging van ½ à 1 c. boven de veiling-prijzen zou aan de markt komen; doch de afloop der Amsterd. veiling had eene zoodanige terughoudenheid der koopers in alle streken te weeg, dat onze markt in het voor den handel anders zoo levendige saisoen eene in het oog loopende stilte vertoonde, tot dat eindelijk de in het westen opgekomen en over de geheele handelswereld verspreide crisis eenen volkomen stilstand te weeg bragt en alle berekeningen der statistiek deed schipbreuk lijden. Sedert gingen de prijzen bij naauw merkbaren omzet terug tot op het tegenwoordige standpunt van $32\frac{1}{2}$ à 33 c. voor goed ord. zijnde ongeveer dezelfde prijzen, waarmede het vorige jaar begon.

Ruwe Suiker. Sedert de vorige maand zijn geene verkoopen in de eerste hand bekend geworden, doch is de stemming ten gevolge van den beteren stand van de vreemde markten ook hier eerder iets beter, in zooverre als uit kleine tweede-hands omzettingen daartoe te besluiten is; de prijzen blijven echter altijd onder November-waarde.

De meeste fabriekanten hebben in de laatste weken óf geheel opgehouden te werken óf werken met een derde hunner kracht.

Te Amsterdam werden verkocht 457 kr. aangevoerd per *Bijenkorf*, No. $9\frac{1}{2}$, meerendeels Rappe kwaliteit à ƒ $31\frac{1}{2}$ en circa 500 vn. *Surinaamsch* grootendeels in veiling, van bruin ƒ $25\frac{1}{2}$ tot geel ƒ $29\frac{1}{4}$. De raffinadeurs werken bijna niet, doordien op het voorjaar geen kooplust bestaat. De houders van Ruw bieden weinig aan de markt is dus flaauw gestemd, ofschoon de berigten van Engeland en Frankrijk betere prijzen berigten.

Thee. De berigten van China en de daaruit ontstane vrees, dat bij het uitbreken van den oorlog de aanvoeren van daar zeer zouden verminderen, bragten in het begin van het vorige jaar eenen vooruitgang der prijzen te weeg, welke gedurende het voorjaar voortduurde, zoodat goed ord. *Congo* van 60 c. tot op 100 c. steeg, en de door de N. H. M. zoowel als door privaat importeurs in veiling gebragte kwantiteiten goed van de hand gingen. In het najaar deed zich wel is waar de invloed van de algemeene stagnatie des handels ook in dit artikel gevoelen door eenen zeer slependen aftrek, doch de prijzen ondergingen daardoor slechts weinig verandering, daar de voorraden niet belangrijk waren en de houders zich bepaalden tot het voldoen aan de vraag voor consumtie, waarvoor dan ook steeds de noteeringen bedongen werden. De aanvoeren te Rotterdam en Amsterdam van China en Java gedurende het jaar 1857 zijn bijna gelijk met die van het voorgaande jaar; daarentegen bedragen de voorraden hier en te Amsterdam in de eerste hand 15200/4 kn. tegen 18800/4 op 1 Januarij 1857.

Rijst. De handel in dit artikel was in het afgeloopene jaar vrij geregeld en werd tot laat in den herfst geleid door de vraag voor consumtie. Ten gevolge der vroeger geledene verliezen en daardoor onderdrukten ondernemingslust, bedroegen de aanvoeren van *Oost-Indische* soorten in Holland in 1857 slechts 821,400 balen, tegen 1,249,200 bn. in 1856. Het getal der van Holland naar Akyab gezondene schepen is in het vorige jaar op nieuw kleiner geweest, zoodat van daar in den loop van dit jaar aan onze markten weder merkelijk kleinere aanvoeren te wachten zijn, ofschoon de nu besteedde prijzen in verband met lagere vrachten aan de importeurs uitzigt geven op een beter rendement. — Terwijl de toevoeren van *Arracan* zooveel kleiner waren, zijn die van *Java* zeer ruim geweest. De voorraad van *Oost-Ind.* soorten in de 1e hand bedraagt ca. 221600 bn., zijnde 124000 bn. kleiner dan op 1 Januarij 1857; en wanneer men ook aanneemt dat in de 2e hand (waaromtrent geene bepaalde opgaven te verkrijgen zijn) nog een vrij aanzienlijke voorraad vooral van gepel : bestaat. De in het voorjaar plaatsgevondene vooruitgang der prijzen ging gedurende den zomer langzamerhand verloren, tot dat eindelijk ook dit artikel in den algemeenen stilstand verviel. De prijzen van blanke *Java* fluctueerden meest tusschen ƒ $7\frac{1}{2}$ à ƒ 8 gingen in de flaauwere oogenblikken op ƒ 7 à $6\frac{3}{4}$ terug en klommen in de meer gunstige op ƒ $8\frac{1}{2}$, ƒ $8\frac{3}{4}$; terwijl die van *Arracan* ƒ $8\frac{1}{2}$ tot ƒ $7\frac{1}{2}$ variëerden. Na den nadeeligen invloed der crisis waren er geene verkoopen tot stand te brengen dan tot aanzienlijk verlaagde prijzen, waaraan de importeurs zich niet wilden onderwerpen, zoodat de meesten hunnen voorraad geheel terugtrokken in de hoop op betere tijden, waardoor de markt in eenen geheel nominalen toestand verviel, waarin wij bij het begin van dit jaar ook nog verkeeren.

Katoen. De directe aanvoeren van Oost-Indische soorten in Nederland, zoowel bij de N. H. M. als bij particulieren, bedroegen gedurende 1857 16695 balen, waarvan bij de N. H. M. in veiling werden gebragt 7426 bn.; hiervan werden in de veiling van 17 November opgehouden 2022 bn., zoodat in het geheel door haar zijn verkocht geworden 5404 balen, als: 4564 bn. Suratte tot 27 à [illegible] c. 850 bn. Tinnevellij tot $32\frac{3}{4}$ à $34\frac{1}{2}$ c. De voorraad alhier bedraagt 1200 bn. Men noteert thans: ord. 20 c. goed ord. [illegible] c., goed middel 25 c. en fair 26 c.

Wol. De door de N. H. M. op [illegible] November aangeslagen veiling werd ingevolge de [illegible]rige wending in den handel tot een later te bepalen tijdstip uitgesteld. De voorraad bij dit ligchaam is intusschen nog met eene lading Kaapsche Wol vermeerderd en bestaat thans uit 627 bn. Kaapsche, 337 bn. Australische, te Rotterdam, en 933 bn. Kaapsche, te Amsterdam, welke waarschijnlijk met het voorjaar in veiling zullen worden gebragt. De voorraad bij privaat importeurs alhier bestaat uit 30 bn. Australische, waarmede men ook vooreerst nog niet aan de markt is.

Huiden deelden in het lot van vele andere artikelen. Nadat de vraag gedurende de eerste 8 maanden tot steeds stijgende prijzen had voortgeduur, veroorzaakte de crisis eene zoodadige terughoudendheid der koopers, dat spoedig de handel geheel stilstond en de prijzen op ult. Dec., te oordeelen naar de omzettingen op andere markten, 30 à 40 pCt. gedaald waren beneden het hoogste standpunt. De aanvoeren, welke die van 1856 verre overtroffen, bestonden grootendeels uit Oost-Indische soorten, welke tot de maand October met eene steeds vooruitgaande markt grif koopers vonden.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 26 Dec. Ida Elisabeth, Kramer, Batavia.
5 Jan. Jacob, Borger, Colombo.
6. President van Rijckevorsel, Vermeij, Batavia.
7. Bantam, v. d. Bolck, dito.
Texel. 24 Dec. Ann Cragton, Turner, Rangoon.
25 Balder, Gram, Santos.
25. Eensgezindheid, Portenger, Bantam.
30. Joh. Albertus, Londt, Batavia.
31. K. N. Yachtclub, Zack, Padang.
6. Jan Almelo, Grönbeck, Batavia.

Vertrokken.

Brouwershaven. 31 Dec. Fop Smit, Hoeffman, Batavia.
4 Jan. Schelde, v. Reede, dito.
Henina, Pompe, dito.
Brederode, v. Waning, dito.
Rotterdam, Poort, dito.
6. Den Elshout, Bonjer, dito.
Hellevoetsluis. 31 Dec. Roland, Reichl, Calcutta (via Cardiff).
4 Jan. Cadsandria, Gerlach, Batavia.
Henriette Wilhelmina, Kuyk, Melbourn.
Lovelij Neillij, Orfeur, Kaap de Goede Hoop.
Den Yssel, Maarschalk, dito (via Swansea).
Texel. 3 Jan. Admiraal Jan Evertsen, Tekelenburg, Batavia.
Paul Johan, Hulsinga, dito.
Kaap Hoorn, Dik, dito.
Doggersbank, Kerkhoven, dito.
4. Ystroom, Hansen, dito.
Cornelis Houtman, Rollman, dito.
Graaf v. Heiden Reinenstein, Wamsteker, dito.
Cornelia, Jaski, dito,
Vlissingen. 28 Dec. Minerva, v. Biven, Point de Galle (via Cardiff).
30. Z. M. stoomschip Groningen, kapt. luit. Courier dit Dubikart, Oost-Indië.

Zeilklaar.

Texel. 4 Jan. Zuid Beveland, Beers, Batavia.

Vreemde Havens.

Aangekomen.

Londen. 4 Jan. Electra, Wegman, Sijdneij.
5. Anna Just., Siedenburg, Manilla.
Dartmouth. 4 Jan. Davo, Wijtenhorst, Batavia (n. Rotterdam).
Falmouth. 3 Jan. Albertina, Kraijer, Calcutta (n. Amsterdam).
Liverpool. 30 Dec. Vrijhandel, Leverstein, Manilla.
St. Helena. 13 Nov. Herman, v. Velthoven, Batavia (n. Rott.).
14. Louise, Buijs, dito (n. Amsterdam).

Vertrokken

Londen. 23 Dec. Korten, Glazener, Sijdneij.
(vertrok den 26 van Deal)
24. California, de Wijn, Bombaij.
(vertrok 31 van Deal)
Queenstown. 25 Dec. William Patton, Church, (v. Akijab) Rotterdam.
Studwalis Roads. 28 Dec. Agatha en Maria, v. Zijp. (v. Liverpool) Batavia.
Liverpool. 26 Dec. Amstel, Rademaker, Sijdneij.
A. R. Falck, van Duivenboden, Batavia.
Pembry 3 Jan. Krimpenerwaard, Speenhoff, Soerabaija.
Clyde. 25 Dec. Hercules, Detering, Sijdneij.
Lamlash. 25 Dec. Fl. Mc. Donald, Howburne, Batavia.
Cuxhaven. 3 Jan. Kroonprins Ernst August, Meijer, Batavia.
Gothenburg. 27 Dec. Maria Catharina, de Bos, Kaap de Goede Hoop.
Tafelbaai. 28 Oct. Anna Louisa, Lackrooij, Akijab.
Johanna Catharina, v. Loon, dito.
Algoabaai. 22 Oct. Valkijrien Straadgaard, Batavia.

In Lading.

Londen. 2 Jan. Marij Ross, Meijer, Batavia.

Gepasseerd.

Wight. 28 Dec. Bellona, Kluin, Bremen n. Hongkong.
2. Jan. Kandanghauer, Zeelt, Batavia n. Amsterdam.
4. Paulina Constance Eleonore, de Weert, Batavia n. Amst.

Schepen in Lading

Rotterdam. Batavia, Anthonia Geertruida, Browning. — Maria Anna Verschuur — Batavia en Samarang, Madura, Draijer. — Batavia en Soerabaija, Nederwaard, Kwakkelsteijn. — Batavia, Samarang en Soerabaija, Cornelis Anthonij, Kleve. — Drie Vrienden, Anderson. — Hongkong, Jan van Galan, de Boer.

Amsterdam. Batavia, Magdalena, Kooij. — Estafette, Rietveld. — Batavia, Samarang en Soerabaija, Elisabeth Anthonia, Jansen. — Cornelia, Witt. — Batavia en Soerabaija, Petronella Catharina Hagen. — Samarang en Soerabaija, Christiaan Huijgens, v. Katwijk. — Soerabaya, Libra, van Os. — Metalen Kruis, Zuurdeeg. — Kaap de Goede Hoop, Isaäc da Costa, Löschen.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Doggersbank, kapt. Kerkhoven, 125 man troepen, Komm. Reijn, luit. Bogaerds en Overstraeten, offic. v. gezondh. Postma.

Per Kaap Hoorn, kapt. Dik, de heer Th. Blom van Geel.

Per Cornelis Houtman, kapt. Rollman, de heeren van Reede van Outshoorn, A. H. J. Dimont, J. Wolraven, E. A. Stuur, echtgenoot en 4 kinderen, 2 Jav. vrouwel. bedienden.

Per Admiraal Jan Evertsen, kapt. Tekelenburg, de heeren W. H. Dittlof Tjaasens, kapt. ter zee, en J. I. A. L. Pels.

Per Paul Johan, kapt. Hulsinga, 130 man militairen, komm. Schade van Westrum, 1ste luit. Hennius, 2de luit. Schaap, offic. van gez. L. A. L. de Kanter, van Goens, van Oort, den heer S. Peelen, particulier.

Naar Soerabaija: Per Cornelia, kapt. Jaski, de heer J. v. d. Linden en Zuster, de heer J. Doijer (zendelingen).

Marktprijzen te Batavia
24 Februarij 1858.

Koffij, Java ƒ 26,—
——— Padang ƒ 25,—
Rijst, witte ƒ 160 per koyang (1ste kwaliteit.)
——— ƒ 140,— per koijang (2de kwaliteit).
——— Carga ƒ 125,— à ƒ 130,—
Suiker, witte N°. 16 ƒ 16,—.
Wisselkoers op Holland, 101 à 102 %.
« « Engeland per ƒ 11,50 p. St.
Gouvernement. 101 %.

De vroeger opgegeven charter van de *Stad Gouda*, is weder ingetrokken.

Te Soerabaija, 18 Februarij 1858.

Suiker No. 16 ƒ 17,—. 3000 picols werden à ƒ 17,[illegible] van de hand gezet.
Koffij per picol ƒ 28,—.
Rijst carga per koijang ƒ 135,— à 140,—.
——— witte » » - 165,— » 180,—.
Koehuiden per 100 st. - 300,— » 450,—.
Arak per legger . . . . ƒ 80,—.
Wisselkoers . . . . - 102.—.
Rotting . . . . ƒ 9,— à 10,—.

Te Pasoeroean 18 Februarij 1858.

Suiker No. 16 nominaal.
Koffij ƒ 45,— in detail.
Rijst carga per koijang ƒ 150,—.
——— witte » » - 180,—.
Olie klapper » picol - 20.—.
id. katjang » » - 15.—.
Wisselkoers à pari.

Aanvoer te Batavia, *op den 20sten Februarij* 1858.

Van Rotterdam per Ned. schip *Europa*, gez. Tromp, agt. Reijnst en Vinju.

90/m. steenen, 1000 keld. genever, 200 vs. boter, 100 kn. bier, 60 do. wijn, 140 led. leggers, 2 kn. rijst schuijers, 22 coll. provisien. *Agenten*
9 kn. papier, 1 do. boeken. *van Haren Noman en Kolff.*
100 ks. kaas, 59 do. wijn. *J. Cezard en co.*
2 kn. manufact, 40 led. leggers, 300 keld. genever. *Dümmler en co.*
100 kn. wijn, 3 do. . . . . 5 do. manufact. *Gumprich en Strauss.*
1 kt. manufact, 4 do. aardewerk. *Pandel en Stiebens.*
11 kn. manufact, 12 do. bitter. *E. Moormann en co.*
1 kt. machinerien, 2 rijtuigen, 1 kt. schilderijen. *J. de Fiennes en co.*
29 coll. manufact, 12 kn. koper, 100 vs. boter, 100 kazen. *van Ommeren Rueb en co.*
2 kn. kramerijen, 3 do. schilderijen, 1 do. lederwerk, 2 do. gedr. vruchten. *H. Feltkamp.*
58 coll. . . . . 100 md. min. water. *Landberg Bezoet de Bia en co.*
100 md. min. water. *Order.*
6 bn. manufact, 3 kn. do. 300 vs. spijkers, 1 kt. koopmansschapp., *C. Bahre en G. Kinder.*
50 ks. champagne. *Hesger en Schuurman.*
2 kn. manufact. . . . .
5 kn. schilderijen. *Cassalette en co.*
1 4 kn. portwijn. *Hunter Houghton en co.*
2 rijtuigen, 10 coll. diversen. *Tiedeman en [illegible].*
1 rijtuig. *F. A. Mees.*
30 vs. specie, 100 do. kop. munt. *[illegible]*

Van Australie per Han. schip [illegible], gez. [illegible], agt. Moormann [illegible].

40 kn. cognac, 25 do. kaarsen, [illegible] metselsteenen. *Agenten.*

Van de Lampongs [illegible] Tjimplong gez. T[illegible].

41 pic. gomelastiek, 3 do. [illegible]. *Gezagvoerder.*

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.

Handelsberigt.

[ROTTERDAM], 7 Januarij.

[illegible], hetwelk achter ons ligt, was voorzeker een [illegible] in de geschiedenis des handels, en [illegible] aan terugblik daarop zonder twijfel zeer [illegible] ordingen zal te weeg brengen, [illegible] voor het algemeen [illegible] voorgevallen oorzaken en gevolgen [illegible] voor het vervolg te putten zijn, welke men [illegible] de handelswereld ten minste voor eenigen tijd [illegible] voor de herhaling eener catastrophe als die [illegible] waarvan onze markt ook thans nog [illegible] ook, zoo als wij [illegible] op de liquidatiën van Europa [illegible] geeft en zelfs [illegible] — zoo als het mindere vertrouwen van [illegible] terugkeer van vertrouwen en [illegible] geldmarkten en lagere disconto [illegible] nog toereikend te beschouwen [illegible] op onzen [illegible] handel [illegible] de grootste [illegible] heeft gehad, niet zoo spoedig door eene [illegible] laten wegslepen. Men moet niet uit het oog [illegible]

[illegible] durende het voorgaar voortdurende; zoodat goed ord. Cago van 50 c. tot op 100 c. steeg, en dat door de N. H. M. zoowel als door privaat importeurs in veiling gebragte kwantiteiten goed van de hand gingen. In het najaar deed zich wel is waar de invloed van den algemeenen slapte des handels ook in dit artikel gevoelen door eenige zeer [illegible] [illegible] de [illegible] belangrijk [illegible] de houders zich [illegible] de [illegible] voor consumtie [illegible] de [illegible] behoeven werden. De [illegible] te Rotterdam en Amsterdam van China en Java [illegible] het jaar 1857 zijn [illegible] dat de voorraden hier en te Amsterdam [illegible] te hand [illegible] tegen 18820 i op 1 Januarij 1857.

Rijst. De handel in dit artikel was in het afgeloopen jaar [illegible] en werd tot [illegible] geleid door de vraag voor consumtie. [illegible] der vroeger gedane verliezen en daardoor ondernemingslust, bedroegen de aanvoeren van Oost-Indische soorten in Holland in 1857 slechts 82,[illegible] balen, tegen 219,300 ba. in 1856. Het [illegible] van Holland [illegible] Akyab [illegible] het vorige jaar op [illegible] klein [illegible], zoodat van daar in den loop van dit jaar aan onze markten [illegible] te wachten zijn, als hoon de [illegible] in verband met lagere vrachten aan de importeurs [illegible] — Terwijl de toevoeren [illegible] waren, zijn die van Java [illegible] De voorraad van Oost-Ind. soorten in de [illegible] hand bedraagt ca. 22.000 balen, tegen 125000 ba. kleiner dan op 1 Januarij 1857; en [illegible] ook aanneemt dat [illegible] ...

[illegible]

Katoen. De directe aanvoeren van Oost-Indische soorten in Nederland, zoowel bij de N. H. M. als bij particulieren, bedroegen gedurende 1857 16695 balen, waarvan bij de N. H. M. in veiling werden gebragt 7128 ba. [illegible] in de veiling van 17 November opgehouden 2023 ba., zoodat [illegible] verkocht geworden 5101 balen. [illegible] de voorraad alhier bedraagt 1200 ba. [illegible]

Wol. De door de N. H. M. op 30 November aangekondigde veiling [illegible]

[illegible] in bestaat thans uit 617 [illegible] ..., 511 ba. [illegible] te Rotterdam, en 213 ba. [illegible] te Amsterdam, welke waarschijnlijk met het voorjaar in veiling zullen worden gebragt. De voorraad bij privaat importeurs alhier bestaat uit 30 ba. Australische, waarmede men ook voorloopig niet aan de markt is.

Huiden deelden in het lot van vele andere artikelen. [illegible] de eerste 8 maanden [illegible] stijgende prijzen [illegible] voortgekomen, veroorzaakte de crisis eene [illegible] terughoudendheid der koopers, dat spoedig de handel geheel stil stond en de prijzen op ult. Dec., te oordeelen naar de [illegible] op andere markten, 20 à 30 pCt. gedaald waren beneden het hoogste standpunt. De aanvoeren, welke die van 1856 verre overtroffen, bestonden grootendeels uit Oost-Indische soorten, welke tot de maand October niet [illegible] voordeelige [illegible] koopers vonden.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 28 Dec. Ida Elisabeth, Kramer, Batavia.
5 Jan. Jacob, Borger, Colombo.
6. President van Rijckevorsel, Vermeij, Batavia.
7. Bantam, v. d. Bolck, dito.
Texel. 21 Dec. Ann Grafton, Turner, Rangoon.
25 Balder, Gram, Santos.
25. Eendragtigheid, Portenger, Bantam.
30. Joh. Albertus, Landt, Batavia.
31. K. N. [illegible], Zaeh, Padang.
6. Jan. Amelo, Groneb[illegible], Batavia.

Vertrokken.

Brouwershaven. 31 Dec. Pop Smit, Hoeffman, Batavia.
4 Jan. Schelde, v. Reede, dito.
Hennia, Pompe, dito.
Breda, v. Waning, dito.
Rotterdam, Poort, dito.
6. Don Eduart, [illegible], dito.
Hellevoetsluis. 31 Dec. [illegible], Calcutta (via Cardiff).
4 Jan. Cadsandria, Gerlach, Batavia.
Henriette Wilhelmina, Nijk, Melbourn.
Lovely Nelly, Olfers, Kaap de Goede Hoop.
[illegible] Maarschalk, dito (via S vansea).
[illegible] Admiraal Jan Evertsen, Tekelenburg, Batavia.
[illegible], Hainingen, dito.
[illegible]

[illegible] verpool) Batavia.
Liverpool. 25 Dec. Amstel, Rademaker, Sydney.
A. R. Falck, van Duivenboden, Batavia.
Pembrey. 3 Jan. Kruimpenerwaard, Speenhoff, Soera[baja].
Deal. 25 Dec. Hercules, Detering, Sydney.
Londen. 28 Dec. Ch. Mc. Donald, Howburn, Bat[avia].
Carlsham. 3 Jan. Kroonprins Ernst August, Meijer, B[...]
Gothenburg. 27 Dec. Maria Catharina, de Boy, K[aap de] Goede Hoop.
Vlissingen. 28 Dec. Anna Louisa, Lackroon, Akjab.
Johanna Catharina, [illegible], dito.
Algiers. 22 Dec. Walhgrien Strandgaard, Batavi[a].

In Lading.

Londen. 2 Jan. Marij Ross, Meijer, Batavia.

Gepasseerd.

Wight. 28 Dec. Helena, Klaus, Bremen n. Hongk[ong].
2. Jan Kanlanghauer, Zaeh, Batavia n. Amsterdam.
4. Paulina Constance Eleonore, de Weert, Batavia n[...]

Schepen in Lading.

Rotterdam. Batavia, [illegible], Browa[...] [illegible] Vertrouwen — Batavia en Samarang, M[...] [illegible] — Batavia en Soerabaija, Nederlandia, K[...] — Batavia, Samarang en Soerabaija, Cornelis A[...] [illegible] — Drie Vrienden, Anderson. — Hongkong, [...] (Galen), de Boer.

Amsterdam. Batavia, Magdalena, Kooij. — [illegible] — Batavia, Samarang en Soerabaija, Elisabeth A[...] [illegible] — Batavia en Soerabaija, [...] [illegible] Catharina Hagen. — Samarang en Soerabaja, C[...] [illegible] — Soerabaja, [illegible], van Os. — [illegible] — Kaap de Goede Hoop, [...] [illegible]

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Doggersbank, kapt. Kerkhov[en] [illegible] troepen, Komm. Regts, luit. Boogerds en Oren[...] offic. v. gezondh. Postma.

Per Kaap Hoorn, kapt. Dik, de heer Th. Bloem va[n] [...]

Per Cornelis Houtman, kapt. Hoffmann, de heer[en] [illegible] Reede van Oudshoorn, A. H. J. Dumont, J. [illegible] J. Staur, [illegible], 2 [illegible] vrouwel[ijke] [illegible]

Per Admiraal Jan Evertsen, kapt. Tekelenburg, de [...] W. H. [illegible], kapt. ter zee, en [...]

Per Paul Johan, kapt. [illegible], 180 man militaires, [...] Schade van Westrum, 2de luit. Hoorens, 2de luit., [illegible] offic. van gezondh. A. L. de Kanter, van Doorn, va[n] [...] den heer S. Peelen, particulier.

Naar Soerabaja: Per Cornelia, kapt. [illegible], de [...] v. d. [illegible], de heer J. Hoijer (zendeling) [...]

Marktprijzen te Batavia, 24 Februarij 1858.

Koffij, Java ƒ 28,—
—— Padang ƒ 33,—
Rijst, witte ƒ 180 per koijang (alle kwaliteit.)
—— ƒ 140,— per koijang (alle kwaliteit).
[illegible]
[illegible], 101 à 102 %.
[illegible] Engeland per ƒ 11,80 p. St.
Gouvernement 101 %.
De [illegible] en de [illegible] [illegible]
ingetrokken. [illegible]

Te Soerabaja, 15 Februarij 1858.

Suiker No. 15 ƒ 17,—. 3000 picols werden à ƒ 17,50 [...] maand gegeld.
Koffij per picol ƒ 28,—
Rijst carga per koijang ƒ 135,— à 140,—.
—— witte „ „ „ 165,— „ 150,—.
Kadjanden per 160 st. „ 300,— „ 450,—.
Arak per legger „ „ „ ƒ 81,—.
Wisselkoers „ „ „ 102,—.
[illegible] „ „ „ ƒ 8,— à 10,—.

Te Pasoeroean 18 Februarij 1858.

Suiker No. 16 nominaal.
Koffij ƒ 36,— in detail.
Rijst carga per koijang ƒ 130,—.
—— witte „ „ 180,—.
Olie klapper per picol ƒ 20,— [illegible]
[illegible] kalijang „ „ „ [illegible]
Wisselkoers à pari.

Aangekomen te Batavia, op den 20sten Februarij [...]

Van Rotterdam per Ned. schip Europa, gez. Tro[...] agt. Reijnst en Vinju.

90/m. steenen, 1000 keld. genever, 200 vs. boter, 100 [...] 60 do. wijn, 140 [illegible] leggers, 2 kn. rijst schuijers, [...] provisiën, [illegible]

9 kn. papier, 4 do. boeken, [illegible] 100 [illegible] kaas, 39 do. wijn, J. [illegible] 2 kn. manufact. 40 led. leggers, 300 keld. genever, [...] en co.

100 kn. wijn, 3 do. [illegible] 5 do. manufact. [illegible] 1 kt. manufact. 4 do. zadelwerk [illegible] 1 kn. manufact. 12 do. [illegible] 1 kt. machinerie, 2 [illegible], 1 kt. schilderijen, [illegible] en co.

25 vaten manufact. 12 kn. koper, 100 vs. boter, 100 [...] [illegible]

2 kn. kramerijen, 3 do. schilderijen, 1 do. [illegible] [illegible], R. [illegible]